

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును 3/1/27

Post Box No 212

Telephone No. 544.

Vol. 12 } చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ డిసెంబరునెల 27-వ తేది ఆదివారము } No. 306
సంపుటము ౧౨ } శ్రీ క్రొధనామ సంవత్సరము, పుష్యమాస శుద్ధ త్రయోదశి ౧౩. } సంచిక 30౬

40 వ దేశీయ మహాసభ సమావేశము

సరోజినీదేవి ఉపన్యాసభారణి

15 వేలకుపైగా జనము సభనలంకరించుట

దక్షిణాఫ్రికా తీర్మానము - మహాత్మాడు పాదించుట

(అసోసియేటెడు స్పెషలుసర్విసు)

కాన్పూరు, డిసెంబరు 26:—40 వ భారతదేశీయ మహాసభ సేద్య మధ్యాహ్నము అందులకై నిర్మింపబడిన విశాలమందరమున సమావేశమయ్యెను. మందిరమున కలంకారము లేమియు నెక్కువకేయలేదు. మామూలుగ నే ఖిద్దరు విరివిగ నుపయోగింపబడెను. సభావేదికపైని, గాంధీ, తిలకు, మాజీవ్యాధాను, మోతీలాలుగారల పటములు చిత్రంపబడెను. సి. ఆర్. దాసుగారియొక్కయు తిలకుమహాశయనియొక్కయు చిత్రపటములు ప్రముఖముగ నుండునటుల కేలాడగట్టబడెను. ఇదివరకు ఎలాగైనా నాయకులవాక్యములనుండి క్లుప్తముగ సర్గంధీరముగ నుండువచనముల నెత్తి ఆదర్శములుగ చుట్టును ప్రదర్శించిరి. అం దెట్లవిగలవు. “ఈ త్రమశీలరుగండు” (గాంధీ) అంతరించుదు లేదా సవరించుదు (దేశబంధు) చేతలుగాని మాటలుగావు (లజపత్తాయీ) స్వపరిపాలనము మన జన్మస్వత్వము (తిలకు) సభావేదికకు ముందు సంఘేక్షికి అను ఆదర్శముంచబడెను. ప్రేక్షకులు 12 గంటలనుండి రాజొచ్చిరి. స్త్రీప్రతినిధులును, ప్రేక్షకులును అసంఖ్యాకులుగ నుండిరి.

అజ్మీరు - మెర్వారా ప్రతినిధుల అల్లరి

అజ్మీరు మెర్వారా ప్రతినిధులు సభామందిరములోనికి నెట్టుకొని రా బ్రయత్నించుటవలన 1-30 గంటలకు చాలా అల్లరి జరిగెను. ఆ ప్రతినిధులు దాదాపు 60 మంది యుండిరి. కాంగ్రెసు విషయనిర్ణయసభ నిర్ణయమును తక్కువేయక తమయొన్నికలు సరియైనవని వారు కాంగ్రెసు మందిరములోనికి వచ్చుటకు హక్కు గలదని యెదురుతిరిగిరి. ఈ నెట్టుకొని వచ్చుట నావుటకు వలంబీరులను చాలమందిని జేర్చవలసివచ్చెను. తలుపులు బిగింపబడెను. వలంబీరులు లాతీలు ధరించి అడ్డముగ నుండిరి. అప్పటికిని అజ్మీరు ప్రతినిధులు లోపలికి నెట్టుకొని వచ్చుటకు తోడ్పయించుకొని త్రోసికొనుచు వలంబీరు లెంతటివన మొనరింపజేరిరి. దొర్లనమువద్ద బాబుల్లారా అని నలంబీరు లెంత అరచినను లాభము లేకపోయెను. అజ్మీరు ప్రతినిధుల నాయకుడగు అర్జునలాలు నేతీగారు ద్వారమున కడ్డముగనుండిరి. ఇతరరాష్ట్రముల ప్రతినిధులు తొందరగ నెట్టుకొనిపోవుటలో అయినక్రిందపడగా త్రొక్కుకొనిపోయిరి.

ఈసరికి సభామందిరమంతయు చాలవరకు నిండెనని చెప్పవచ్చును. అజ్మీరు ప్రతినిధులు నిన్న జరిగిన కమ్యూనిస్టుసభలో జేరిరిని మాత్రము చెప్పవలసియున్నది.

కొంతసేపైనతరువాత నీ అల్లరి త్రోసికొనివచ్చుట ఆగి పోయెను. అజ్మీరు ప్రతినిధులను బైటికి బంపివేసిరి. అర్జునలాలు నేతీగారికి త్వరలోనే స్పృహవచ్చెను. కాని మరియొక అజ్మీరు ప్రతినిధి లోనికి తోనుకొనిపో బ్రయత్నించుటవలన బైటికి యెత్తుకొనిపోవలసివచ్చెను. ఇందు ముగ్గురు స్వల్పగాయములు తగిలినటుల దెలిసెను.

నాయకుల ఆగమనము

రెండుగంటలన్నర యాసరికి నాయకులందరూ బ్యాండు తాళములతో లోపలికి వచ్చిరి. ప్రథమున పండిత మోతీలాలు గారును కుడిప్రక్కను లాలా లజపత్తాయీగారును గలసి వచ్చిరి. అవతక డాక్టరు మురారీలాలుగారు అబ్దుల్ కలాం అజదుగారితో గలసివచ్చిరి. గాంధీవహాత్ముడు రాగానే గాంధీజీయి అను ధ్యానయులు కలరేగెను. తరువాత మాలానా మహాస్వామి, సరోజినీదేవి, యం. ఆర్ జయకరు, యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, జే. యం. నేక గుప్త, మోతీలీ, గాం. వి. జే. పటేలు, జల్లభాయిపటేలు, శివప్రసాదగుప్త, రాజేంద్ర ప్రసాదు, డాక్టరు అన్నాసీ, పురుషోత్తమదాసు తాండవ, సి. అనామయ్య కిన్యాంబు, స్వామి శ్రద్ధానంద, యక్. సి. కేల్కాగుగారులు వరుసన ఒకరినెంట నొకరు వచ్చిరి.

సభావేదికపైనున్న ప్రముఖులలో 12 మందికి పైగా యూరోపియను దొరలును దొరసానులును గలరు. హబ్స్ బర్గ్ పతులును, డాక్టరు రూథరుఫర్డు, మిన్ నేడు, డాక్టరు అబ్దుల్ రహీమాన్, దక్షిణాఫ్రికా భారత రాయబారులును అందుండిరి. భారతదేశ నాయకులలో మూన్సి ఈశ్వరేశ్వరజీ లేదా కైలాసనాథకట్టూ, సి. వి. యస్. సరసింహరాజు, మహాత్మాదు మోహీ, ఖాన్ బహద్దరు సర్సరవ్, హుసేనుఖాను, సి. యస్. రంగయ్యరు, దునిచందు, బరూచా, దీపనారాయణ, సింగులాలా హనుమరాజ్, డాక్టరు హయదు అహమ్మదు, వీ. రంగస్వామి

అయ్యంగారు, ప్రకాశం, అభయంకరు, డాక్టరుమాంజీ, గంగాధరరావు జేకపాండీ, స్వామిగోవిందరాం, గోస్వామి, చిమన్లాలు, డి. పి. సిహ్నా గారలు గలరు.

సభాకార్యక్రమము 2-45 గంటలకు ప్రారంభ మగునప్పటికి సభామందిరము నిండిపోయెను. 15 వేలమందికిపైగా జనము వచ్చిరి. ఒక్క అజ్మీరు మెర్వారాగ్యాలరీ మాత్రము ఖాళీగ నుండెను.

సభాప్రారంభము

సభాకార్యక్రమము జాతీయ గీతములతో ప్రారంభమయ్యెను. ఆసమయమున నందరూ లేచినిల్చునిరి. విష్ణుదిగంబరు మున్నగువారు కీర్తనలగావించిరి.

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్ష పన్యాసము

అంతట ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షు లగు డాక్టరుమురారీలాలు గారు 15 నిమిషములసేపు ప్రసంగించిరి. అందు కాన్పూరుకు ప్రతినిధుల హావ్యవించుటలో అనుకొన్నంతగ జేయలేకపోవుటను, అడ్డుబడిన కష్టములను వివరించిరి. దేశము నెదుర్కొనిన కష్టములే గాక వారు తమపట్టామునందుగూడ కొన్నికష్టముల నెదుర్కొనవలసివచ్చెను. ప్రథమున సి. ఆర్. దాసు, సర్. మరేంద్రనాథ బెనర్జీ గారలు చనిపోయినందులకు విచారమును చెల్పి తరువాత హిందూ మహామ్మదీయు విభేదముల దెప్పుచు, కాన్పూరులో నయ్యది విశేషముగ నున్నను ఘాతుకము లేమియు జరుగలేదనిరి. భారతదేశాభివృద్ధికి ప్రతికూలురుగ నున్నవారు తమ లోపమును గనుగొని వారి కార్యవిధానముల గూర్చి నిరాశతో మాటాడజొచ్చిరిగాని కాంతముగ బనిజేయుటవలని లాభమును గనుగొనజాలక పోయిరి. ఒకరినొకరు దూషించుకొనుటవలన బాగా నిపాయివలె పనిజేయువానికి గూడ దేశమన్న నిరుత్సాహము గలిగిపోయెను. కానలసిన ధనసహాయము లేకపోవుటవలన అన్ని పనులకును ఆటంక మయ్యెను. వర్తకము పడిపోవుటవలన ప్రభుత్వము యొక్క ఆర్థికవిధానము క్రూరకర్మముగ నుండెను. దేశమునందు దారిద్ర్యము దుస్సహముగ నుండెను. ఇన్నియంటంకము

రీడింగు ప్రభువు వారికి దీర్ఘ ముగ్ధ ప్రత్యుత్తరమును నిచ్చెను. అది తృప్తికరముగ నున్నదని గూడ నేను చెప్ప గోరెదను. కాని అది యెంత దీర్ఘముగ నున్నదో అంత అసంతృప్తికరముగ నున్నది. రీడింగు ప్రభువు అంతకన్న నెక్కువ యేమియు చెప్పజాలకున్న యెడల యేదో నాల్గు మాటలలో చెప్పి యూర కుండవలసివది. తను తప్పులేనిదే అనేక బాధలకు లోనగుచు చాలమంది యూరోపియను లన్నటులనారు మంచివా రగుట చేత నే దక్షిణాఫ్రికా నుండి వెడలగొట్ట బడుచున్న భారతీయులకు తగిన సౌకర్యమును జేయు మార్గమును జూపజాలనిదా యిహుజుహా ప్రభుత్వమును చిన్నతనము ఆవచ్చిన రాయబారులకు కన్నడకుండ శ్రేయించవలసినది. భారత ప్రభుత్వము దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమునకు విజ్ఞప్తిని బంపుచుండిరన్న మనకేమియు లాభములేదు. అంత గొప్ప ప్రభుత్వము విజ్ఞప్తులను బంపుకొనవచ్చును. (నవ్వు) ఈ ప్రభుత్వము గిరి కొట్టుమంది భారతీయుల జీవితములను తమ అరచేతులలో నుంచుకొని తన ఆశక్తతను ఒప్పుకొనుచున్నది. ఇంపీరియలు ప్రభుత్వము వలన రాజ్యముల దేశాంగవిధానమునందు జోక్యము గలుగజేకొనవని రాజ్యపరిషత్ చెప్పెను. మరగవలమంది మానవులకు గల సామాన్య హక్కులను లేకుండజేసి వివాళము దెచ్చి పెట్టు దేశీయాంగవిధానమున కర్హమేమి? ఆకర్షణపూర్వక ఆంగ్లేయుడే యెన యిట్లుండునా? బోయరు యుద్ధము ప్రకటింపబడినపుడు లేటు చేబట్లెనుగారు బ్రాహ్మన్లుగ రిపబ్లికనులో విదేశీయులను రక్షించువ మ్మగలవని గట్టిగ జెప్పిరి. మరియొక జాదును, బ్రాహ్మనాను రిపబ్లికనులో 12 వేల మంది

భారతీయులు ముప్పతిప్పలు పడుచుండుటయు, అదియే బోయరు యుద్ధమున కొక కారణముగటయు జూడ లోపల నెత్తురు ఉడికిపోవుచున్నది. లాస్యజేమ ప్రభువు చెప్పియుండలేదా? నేనా ప్రకటనములన్నియు నేమైనవి? 150 వేలమంది ప్రజలపాణము గొరవము జీవితమునకు భంగము కలుగనున్నపుడు బ్రిటిషుప్రభుత్వము యూనియను ప్రభుత్వముమీదికేల యుద్ధమునకుపోరాడు? దక్షిణాఫ్రికాలో భారతీయులకు అపచారములన్నియో జరుగుచుండెననియు, శ్వేతముఖులు పశుబలమే సరియైనవారైనని యనుసరించుచుండెననియు రాబర్టు ఫ్రీమన్ గారు నిష్పక్షపాతముగ నుద్ఘోషించిరి. ఈ అపచారములన్నియు వారిపై గురిపించినట్లే దీనికి ముడిబిడ్డ. ఇందునాగరకములకు సంఘర్షణముగల్గుటయు, ప్రాచ్యుని నోకపేత్తిరన రానిచ్చినయెడల పాశ్చాత్యులను ప్రాచ్యులవలెగనెడియు స్వల్పమునానిజెప్పెను. అయితే యిప్పుడున్న సంఘర్షణ మేమి? అదట సంసారపక్షముగనుండు భారతీయప్రభువులు కూరగాయలను పండ్లనుగోసి నెత్తినబెట్టుకొనిపోయి భారతదేశములోని కైతులవలెనే అదట కొద్దివీగాలభూమియైన తేని దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల కమ్మెరు. కాని భారతీయుల వర్తకులు వందలకొలది వంది గలరు. వారు నేటిపు లతోన, యూరోపియనులతో గూడ వర్తకము జేసెదరు. వారు భారతదేశము మీదనే జీవనమున కాధారపడి యుండవలసినయెడల అంతమంది భారతీయులకు ప్రాణాధార మేమియు నుండదు. దక్షిణాఫ్రికాలోనికి ఇస్లాము ప్రవేశించునెమో యని యూరోపియనులకు భయముని యొకరు జెప్పిరి. ఎందు కిభయము? ఇస్లాము భాస్వత్వముతోనే యుండెను. జూలూలు నేటిపులు ఇస్లాములోనికి మార్చబడినపుడు మహమ్మదీయులు వారిని తమతో యుండనిచ్చి ఒక కంచములో తినివచ్చిరి. కాని జూలూక్రయస్త్రులను మాత్రము వివసరీలు సమానముగ జూచుటలేదు. దక్షిణాఫ్రికా యూరోపియనులలో నాకు ముఖ్యులగు మిత్తులు గలరు. నేను డాక్టరు మలనుగారి నెరుగుదును. స్వల్పమునాని నెరుగుదును. వారితో ప్రతి జేసికొంటిని. తుదకు నేనును స్వల్పముగారును సంధి జేసికొన్నపుడు భారతీయులు సత్యాగ్రహమునకు గడంగగూడదనియు, యూరోపియనులు వారిని కాంతముగ నుండనీయవలెననియు నిర్ణయించుకొంటిమి. నేను దక్షిణాఫ్రికానుండి రాగానే అనేక మహాపచారములు చేయబడెను. స్వల్పము నేనాని తన జాతి ప్రజలయొక్కయు, ప్రభుత్వయొక్కయు ప్రతినిధిగనే వాగ్దానము చేసెను.

యూనియను పార్లమెంటు సభ్యులు సమావేశమగుటకు ముందు క్రిష్టమసులో ప్రార్థనల జేయుచు మానవులందరకును తదితరులను భగవంతు డొక్కడే యని తెల్పెదరు. అట్టివాడు దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులకు జేయవలసిన ప్రధాన న్యాయమును జేయజాల కున్నయెడల ఒక్క నిమిషమైన యీ విషయమున సంజెహించునెడల బైలిను వారు త్రోసివేసినవారగుదురని నేనీ వేదికనుండి సంపూర్ణబాధ్యతతో దక్షిణాఫ్రికా రాజకీయవైతలకు తెలుపుచున్నాను.

మాలానా మహమ్మదాలీ

దేశము రాజునును చేపట్టక పోవుటచేతను, హిందువులు మహమ్మదీయులు, బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణ్యతరులు, వో-చేంజుగ స్వరాజ్యపక్షమువారు, ఇప్పుడు స్వరాజ్యపక్షము, జెప్పించివు సహకారవాదులు పట్టాదుకొను చుండుటచేతను దక్షిణాఫ్రికాలోని తమసోదరులకు సాయము జేయజాలని నిస్సహాయస్థితిలో నుండిమనియు, మహమ్మదాలీగారు చాల విచారమున తెల్పిరి. భారతీయులలో నల్లర కొకరు అస్పృశ్యులుగ నుండుట సిగ్గు గాదా? గాంధీమహాత్ముడు క్రొత్తకత్తి వాపాదిండినటుల ఆయన తలంచెను. ఎంతగొప్పకీర్తివు వైనను ఎదిరించి చచ్చుటకు సంసిద్ధతను గలుగజేసెను. ఎప్పుడైనను సరే దక్షిణాఫ్రికాకు తన ప్రాణము వర్పించెద నని ఆయన జెప్పెను.

కరండికరు గారు

ఇదివరలో వైటు కాన్సిలు సభ్యులను, కాంగ్రెసు ప్రతినిధియును కరండికరుగారు తీర్మానమును వివరముగా యీ విషయము మున్నొకసారివైటుకాన్సిలులో చర్చింపబడెననియు, ప్రభుత్వమువారు తమ చేతనైనంతవరకు జేసెదమన్న యాశురము గనుపరచిననియు, తుదకా ఆగ్రహమంతయును నిర్వీర్యమైపోయెననియు జెప్పిరి. ఆయన భారత ప్రభుత్వమును దక్షిణాఫ్రికా యందలి భారతీయుల పితని బాగుజేయుటకు తోడ్పడవలెననికొరెను. కారణ మేమనగా ఆదేశమును బాగుజేయుటకు

భారత ప్రభుత్వమువారే నేను ప్రభుత్వమునుండి ఒత్తిడి గలుగజేయుటవలన బంపిరి.

తీర్మాన మంగీకరింపబడుట

అంతట నాతీర్మానమును వోటుకు పెట్టగావార్షధ్యులు చలరంగ నంగీకరింపబడెను.

డాక్టరు అబ్దుల్ రహిమాను కృతజ్ఞతదెల్పుట

అంతట డాక్టరు అబ్దుల్ రహిమానుగారు ఈ న్యాయవేదికవద్దకు వచ్చి యీ గావించిన తీర్మానమునకు కృతజ్ఞతను జెప్పిరి. భారతదేశమునకు వారు వచ్చిన తరువాత భవిష్యత్తునకు కొంత ఆశక్తినించుటకు యీ తీర్మానమే మొదటిదని జెప్పిరి. మహాత్ముడే భారతీయులకు తమకష్టములను వివరించి దెల్పునపుడు భారతదేశము దక్షిణాఫ్రికా యందు కష్టముల గుండుచున్న భారతపుత్రులకు తప్పక తోడ్పడునని ఆయనకు నమ్మకము గల్గెను. యూనియను ప్రభుత్వములన్ని భారతీయులను వెడలగొట్టుట కుద్దేశించెను. “దక్షిణాఫ్రికా యందు మేము చాలమంది మేమాత్రమును లాంగ్ వోవుటలేదు. (వినుదు వినుదు) మేము మీరు జేయు సంరంభమునే జేయుచున్నాము. మా కేదైన నొప్పిగల్గినపుడు మనమాతృభూమియగు భారత సామ్రాజ్యమునకు వంగిగల్గింతుల భావించెదము. మహాత్ముడు జెప్పినటుల రాజపతినిధిప్రభుత్వము ఆకాభంగకరముగ నుండెను. మనము దక్షిణాఫ్రికా దేశయాంకశాసనములతో జోక్యము గలుగజేసికొనునూడవని ఆయనచెప్పెను. అయ్యదిదేశీయాంక మెట్లగునో? మనము అదృష్టవశమునో దురదృష్టవశమునో బ్రిటిషుసామ్రాజ్యములో భాగముగ నున్నాము. మనము సామ్రాజ్యములలో భాగముగనుండుటచేతనే భారత ప్రభుత్వము నిస్సహాయముగను నిర్వీర్యముగనుండెను. (సిగ్గు) బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము ఐరోపియేతర జాతులకు కొల్లగొట్టుట కుద్దేశించినయెడల, యూరోపియనులను బలహీనులకొల్పగొట్టుటకే వదలివేయునెడల యీసామ్రాజ్యమెంతతరలో నంతరించిన ప్రపంచమునకంత ముంచిది. (హర్షము) కాసనసభలలో సభ్యులుగ నున్నవారూ, భారత ప్రభుత్వము తమకు సహాయము చేయజాలవుడు, దక్షిణాఫ్రికా విషయమును యెన్నికలనయ్య మన ప్రధానముగ నుంచి బిల్లు లన్నిటిని ఓకించవలయును. ప్రభుత్వమున కొక్క చిగ్గిగవ్వయైనను గ్రాంటీయవలయు. ఇప్పుడు రాజకీయముగను పారిశ్రామికముగను అభిగతియందున్న మమ్ములను గౌరవప్రకారముగను గొంపోవురకపు ప్రభుత్వమునంతను నిలిపియుంచవలెను. (హర్షము.)

గాంధీమహాత్ముని కొద్దిమాసములబాటు దక్షిణాఫ్రికాకు పంపవలయును. అప్పుడు వారి కష్టములన్నియు యీదేశ గలవు. గాంధీగారు జబ్బుగ గాన్పించుటలేదు. ఎంతసేపు మాట్లాడిన వారి గొంతు అంత చృగ్గముగనుండెను. మహాత్మునకు వారి కష్టములు చెలియును. వారు దుకానములను గట్టికేయులెను. పిల్లలను చదువు జెప్పించుకొనుటకు పాఠశాలలు లేవు. ఏదైన వర్తకవాహమలను నేర్చుకొనవలెనన్న దేశమునందలికాసనము నిశేధించును. (సిగ్గు సిగ్గు అని కేకలు) వారితో గాంధీ మహాత్ముని బంధునెడల ప్రభాతనూర్యునియు యదు మంచునలే వారికష్టము లన్నియు నవ్వశ్యమగును. వారు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునందు జేరి యుండుటచేతనే కష్టముల గుండుచుండిరి. “నేను మీకు కొన్ని యుద్ధవాణ్ లుండి, మీ వైద్య మున్నయెడల యూరోపు నుండి ఆఫ్రికాదేశమునందు కక్కబడిన యీ కొద్దిమంది శ్వేతముఖులు నేను చేయుచున్నటువంటి పనులను జేసియుండని వారే. అంగ్లేయులెవరుగా యిట్టికష్టములకు 24 గంటలైనను భరింపజాలరు. మేము దేశమంతటను పంచారము జేయబోవుచున్నాము. మేము భారతీయులను తనకు తోడ్పడగోరెదమని వైస్రాయిగారితో నేను జెప్పితిని. వైస్రాయిగారు క్రొట్టుబ్రతుతో దక్షిణాఫ్రికా చట్టము రేరన్నకు క్రింద గల అధికారముల మహాయోగించుటలకు జేసి రొండుచేయి సభకంగీకరింపకున్న అబిల్లును కొట్టివేయవలెననియు, బ్రిటిషుప్రభుత్వము జేతుకున్న మమ్ములకు మోసపుచ్చిన నల్లరు ననియు చెప్పితిమి. అన్నెడను చట్టములోనుంచి వారు దాని మహాయోగించి తిరస్కరించుట యన్యాయ మగును. మేము మీ పిపాయిలాము. మేము దెబ్బ తినలేదు. మేము లాంగ్ వోవుటలేదు. మీరు మాకు ‘కానియ్యండి. దక్షిణాఫ్రికాలో పట్టాడండి, మేము మీకు అన్నివిధముల తోడ్పడెదము’ అని ధైర్యము జెప్పినెడల మేము జై జేసి భారతసామ్రాజ్యగౌరవమును గాపాడగల్గుచుము. (దీర్ఘవర్షము.) అంతట ఆనాటికి కాంగ్రెసుసభ ముగిసెను. మరల రేపు మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు సమావేశమగును.

విషయ నిర్ణయ సంఘ సమావేశము

పండితమోతీలాలు నెహ్రూగారి తీర్మానముపై చర్చ

కాన్పురు, డిసెంబరు 25:-

రాజకీయకార్యములను నెరవేర్చుటలో కాంగ్రెసువారవలంబించవలసిన నియమము తీర్మానమున నిరూపింపబడెను. గాంధీగారు లాంగ్ వోయి రని యెవరో యిరిరి. రాజకీయవిధానమునందు పద్ధతినీ నిర్ణయించు డని కొరకు స్వరాజ్యపక్షము వారు నేడు కాంగ్రెసుకు లాంగ్ వోవుచున్నారు. (వినుదు-వినుదు.) ఈ తీర్మానమున అసహాయోన్ముమును పదము నెక్కడను గూడ ప్రయోగించలేదు. ఆ పదమును వాడగూడదను తలపుతోనే దానిని వదలివేసితిరి. ఈ తీర్మానము వందలి విధానము పటుత్వము గలది. దాని నెంతమాత్రమును సవరింప ననకాశము లేదు. దానిని మీరు అసహాయోద్యమ మనినను సరే మరేమనినను సరే. ప్రస్తుతము కాసనోల్లంఘనమున కవకాశము యింతలో కనపడదని మహాత్ముడు నుడిచెను. నేనును అందుల కంగీకరించెదను. అసహాయోన్ముమునకే యింతలో నవకాశము లేనినో యిక స్వరాజ్యమున కసలే లేదు. కాసనోల్లంఘనమునకు దేశముసన్నద్ధము కానినో స్వరాజ్యము నెటుల లాగుకొనగలుగుదురు? కావున కాసనోల్లంఘనాదర్శము నెల్లప్పుడును ప్రజలయెదుట నుంచక తప్పదు. రెండేడ్లక్రితమే దేశీయుల వాంఛలను భారత కాసన సభలో స్పష్టపరచి యున్నాము. దానికి వెంటనే ప్రభుత్వము నియ్యవలె నని త్వరలో ఖండిత ప్రశ్న నుగూడ నడిగెదము. దానికి దొరతనము వారు ప్రత్యుత్తరము నీయరనియే నా అభిప్రాయము. అధనా యిచ్చినను అనేకార్థముల కవకాశము కలుగునటులనే యుండును. ఆ ప్రత్యుత్తరము సంతృప్తికరముగా లేదని కార్యసంఘమువారు నిశ్చయించిననో భారత కాసన సభలో సభ్యులుగానున్న కాంగ్రెసువారందరను రాజీనామాల నిచ్చెదరు. (ఒకరు అవ్యక్తుడుగూడ రాజీనామా నిచ్చునా? సభలో హర్షధ్వనులు) ఆహా అవ్యక్తుడుగూడ రాజీనామా నిచ్చును. ఈనెలలో నేను డిల్లీలో అవ్యక్తుని (వి. జె. పటేలు గారు) యింటనే యుంటిని. ఆయన మోటారుకారునే యుపయోగించితిని. ఆఫ్రిగ మాయనకు లేకుండ చేయుటకు నేను కారణమునకో యేమో తెలియదు. (హర్షధ్వనులు) విదేశములలో ప్రచారమును చేయుటనుగూర్చి మనదేశమున పటిమతో పనిచేయుటయే ఉత్తమమున వై దేశికప్రచారమునుగూడ వగును. ఆర్థిక చట్టమును తిరస్కరించినపుడు భారతదేశమునుగూర్చి ప్రపంచమునందంతటను అత్యధికముగ శ్రద్ధ కలిగినది.” అని మోతీలాలుగారు నుడిచి ఆ తీర్మానమును విషయనిర్ణయసభలో సుపపాదించిరి.

క్రమాంక ఎన్. శ్రీనివాసయ్యగారు దాని సవనదించిరి. పిమ్మట కొంతసేపు సభ విరమింపబడి మరల సమావేశమయ్యెను. అపుడు లాలాజీ యిటుల నుడిచెను.

లాలాజీగారి అభిప్రాయములు

కాసనోల్లంఘనము సాధనముగాని సాధ్యముకాదు. ఈ తీర్మాన స్వరూపమును నేనామోదించితినిగాని కొంత సవరణ అవసరమని తలచుచున్నాను. సాధన పరంపరలో కాసనోల్లంఘనము వంత్యతమముగా నుంచవలెను. తేనినో బాధ్యతను గుర్తింపకుండ కొందరు మరల నిపుడే కాసనోల్లంఘనమును ప్రారంభించి అనర్థమును జేయుదురు. భారత కాసనసభలో తెలు ప బడి న కోరిక ల మ కాంగ్రెసు మహా సభ వారు బలపరు ప వ కె ను. అ పు డే దాని కధికముగ బలము కలుగును. ఈసారిగూడ ఆర్థిక చట్టమును తిరస్కరించివనో కాసనసభలోను దేశములోను గూడ చాల అనుకూలము కలుగును గాన ఫీజేవరిలో రాజీనామాల నియ్యగూడదు. మార్చి నెలవరకునుగూడ కాసనసభలో నుండి విచ్చుటకే ఏకముగా లేది రాజరెను. కాంగ్రెసువారిపుడు కాసనసభలోని పనిని నూడ పరిశీలించుచున్నార గాన ముఖ్య విషయములలో పద్ధతినీ నిర్ణయించుటకు భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘము చాలదు. కార్యసంఘ సభ్యులును మరికొందరు ను మొత్తము 30-40 మంది ప్రత్యేకముగా కాసనసభా పంఘముగా నేర్పడవలెను. ఈసంఘమున అన్నిరాష్ట్రముల ప్రతి నిధులును యుండవలెను. “దొరతనము వారిభావము మహాపూర్వమును నిష్క-పటుమును కాదు గాన స్వరాజ్యపక్షము వారే పద్ధతినీ కాంగ్రెసువారి రాజ్యాధింపుచున్నారు.” అని సవరింపబడిన అని లాలాజీ జవహిరాంజీగారు నుడిచిరి.

“శాసనసభలో స్వరాజ్యపక్షమువారు కోరిన దేదో ముందుగా నీసభలో స్పష్టపరచిన గాని కాంగ్రెసువారు దానిని తమ కోరికగా నామోదించ వలె”దని మోలానా మహమ్మదాళీగారు నుడివరి.

“మోతీలాలుగారు తీర్మానమును సంగ్రహముగను సమగ్రముగను సమకూర్చినందులకును స్వరాజ్యపక్ష విధానమును శాసనసభలో కోర బడిన కోరికను కాంగ్రెసువారు నామోదించ వలెనని నూచించినందులకును నేను మోతీలాలుగారి నభినందెదను. ఇంతవరకు మా పక్షమునకు విజయము కలిగినందులకు నేను సంతోషించుచున్నాను. జాతీయాభివృద్ధికి భంగకరముగా దొరతనమువారు చేయు పనులను నిరోధింపవలెనని తీర్మానమునందు వివరింపబడెను. అంత మాత్రము చాలదు. అన్నికాలములలోనుగూడ నిరోధముండవలెను. మీరు వ్యక్తుల విషయమును మనసులోనుంచుకొని పని చేయగూడదు. నేనును నామిత్రులును ఉద్యోగములను స్వీకరింపకపోవుటయేగాక యిటుపైని శాసన సభలగుండు నిలవమని మహమ్మదాళీగారు వాదనము చేయగలిగెను. నేనొక నియమమునుగూర్చియే మాటలాడుచున్నాను. జీతముగల ఉద్యోగములన్నియును అధికారమును బాధ్యతనుగూడ కలిగియున్నవి. ఆపదవులకు భ్రష్ట జాతీయ వాదులను కాకపోయినను ప్రతిమాల జాతీయ వాదులగువారి నే దొరతనమువారు నియమించుచున్నారు. దేశహితమునకు ప్రతికూలురగువారి పుడు శాసన సభలకు సభ్యులుగా ఎన్నుకొనబడుచున్నారు. 40 కోట్ల రూపాయల పన్నును యిట్టి సభ్యులే దేశీయుల తలకు కట్టిరి గాన మనము శాసన సభలను నిలువవలెను. అని గయలో క్విట్ ఇండియా బంధుదాసుగారు నుడివరి. ఆభావముతోనే నేనును యిప్పుడు మాటలాడుచున్నాను. మూడేండ్లనుండి కలిగిన అనుభవమువలన అధికారముగల పదవులన్నిటినిగూడ మనము వశపరచుకొనవలెనని నేను నూచించుచున్నాను. ఇప్పుడతిత్యరితముగా హెచ్చుమంది భారతీయుల నీపదవులకు నియమించుచున్నారు. దేశభక్తిలేనివారి నాపదవులకు హెచ్చుగా నియమించినకొలదియును దేశమునకు హాని అధిక మగుచుండును. రి నెలల తరువాత జరుగవలసిన పనులనుగూర్చి యిప్పు డిట్టి నిర్బంధతీర్మానమును చేయగూడదు. మరి మూడేండ్లవరకును పదవులను స్వీకరింపగూడదనుప్రమాణముపైని ఎన్నికలకు నిలువవలెనని యిప్పుడు నిర్బంధము నేర్పరుపగూడదు. ఇప్పుడు పరిస్థితులు చాల చంచలముగా నున్నవి. అట్టిచో ఇట్టి నిర్బంధము నిపు డేర్పరచుట స్వరాజ్యనిరోధకమే యగు పదవి యనగా భాగమును అధికారమునని సభ్యులు తలంచగూడదు.” ప్రజాభిప్రాయమును యింకను శ్రేష్టముగా కొనసాగించుటకు పదవులను స్వీకరింపవలెను. ఆ రీతిగా స్వరాజ్యప్రాప్తికి దొరతనమువారు కలిగించు అడ్డంకులను అడుగడుగునకును బాగుగా నిరోధింపవలెను.” అను సవరణను నేను సుపాదించగోరెదను. పదవులయందు దురాక్షరణ అత్యధికముగా నున్న దందుచేని యెప్పటికైన దానిని మన మెదుర్చుకన తప్పదు. కావున దేశభక్తికలవారి నిపుడే ఆ పదవులకు నిలుపుట హంచిది. మంత్రిపదవుల సంగీకరించుటకు నిత్యుంపబడినచో స్వరాజ్యపక్షమువారు నిర్ణయించిన విధానము నంతయు నిర్వహించుటకు పూచిపడు వారి నే నిలుపవలసియుండును.” అని ఎం.ఆర్. జయకరుగారు నుడివరి.

ఎస్. రంగయ్యగారు

“ఇదివరకు పదవులను స్వీకరించినవారిలో చాలమంది దేశద్రోహ మొనరించిరి. శాసనసభ సభ్యులు మాత్రమే బహిరంగముగా పనిచేసెదరుగాని మంత్రులును ప్రభుత్వ కార్య సంఘ సభ్యులును రహస్యముగానే పనిచేసెదరు. దానిలో చాల హానియున్నది.” అని రంగయ్యగారు నుడివరి.

మోతీలాలుగారు

“మహమ్మదాళీగారు కోరినందున శాసనసభలోని కోరికనుగూర్చి నేనిచట వివరింపబూసితిని. శాసనసంఘసభలోని భిన్నపక్షములవారిని గూడ గట్టుకొనుట కాకోరికను కోరవలసి నచ్చినదిగాని వాకది ఎంతమాత్రమును సంశ్లేష్టముగా లేదు గాన ఆకోరికను కాంగ్రెసువారు నామోదించునటుల చేయుట నాకిష్టములేదు. తీర్మానమునందలి భావ స్పష్టముగా లేనిచో పదములను మార్చెదను. భారత శాసనసభలో కోరబడిన కోరిక సంశ్లేష్టముగా లేకున్ననుకనీపక్షము నున్నదని కాంగ్రెసువారు తలచుచున్నారు” అని చదువుకొనుడని మోతీలాలుగారు నుడివరి.

ప్రకాశంగారు

“జయకరుగారు రాజ్యాంగచట్టమునే ముచినటులున్నది. మంత్రులను గవర్నరు నియమించును. అట్టిచో నీకారమున కురిపోయటకే మేము మంత్రిపదవులను స్వీకరించుచున్నాము. గాని రాజ్యాంగమును సాగించుటకు కావని స్వరాజ్యపక్షమువారు తెలుపుచుండగా స్వరాజ్యపక్షమువారిని తీగవర్నరైనను మంత్రులు గనియమించునా? (హర్షము) ఎంత ఉన్నత స్థానమునుండి మన మెంత నీచ స్థానమునకు జారిపోవుచుంటిమో యోచింపుడు. ఈ రాజకీయ విధానము సరిగా నున్నదని మీరు నమ్ముచున్నయడల నా విషయమును స్పష్టముగా తెలుపుడు” అని ప్రకాశంగారు నుడివరి.

శ్రీమూకా శ్రీనివాసయ్యంగారు

కాంగ్రెసుయొక్క వెనుకటి గౌరవమును మరల నిలువజెట్టువలెను. పదవులను స్వీకరించుటవలన శాసనోల్లంఘనమునకెటుల సన్నాహము చేయగలుగుదుము. పదవులే మనలను వశపరచుకొనునగాని మనము పదవులను వశపరచుకొనజాలమని నేను స్వానుభవమువలన చెప్పుచున్నాను. (హర్షము) పదవులను స్వీకరించుటవలన వానికి సంబంధించిన కట్టుబాటుకును విధేయతకును బద్ధులు గావలసియుండును గాన పదవుల స్వీకరించిన భారతీయులు ఎంతమాత్రమును స్వరాజ్యమును గడింపజాలరు అని శ్రీనివాసయ్యంగారు నుడివరి.

మహమ్మదాళీగారు

నేను అసహాయవాదిని గాన సవరణల సుపాదించ వలెను లేదు గాని దొరతనమువారి ప్రత్యుత్తరము సంతృప్తికరముగా నుండకపోవుగా యని మాత్రమే నేను కోరెదను. అని మహమ్మదాళీగారు నుడివరి. (హర్షము)

నేనుగుప్తగారు

జయకరుగారు సమర్థతతో వాదించినందులకు నేను ప్రశంసించెదను. ఆయన రిస్పాన్సివు పదము వాడకపోయినను ఆవాదమునే సమర్థించెను. (నిష్పాక్షికముగా విలువనుబట్టి పరిష్కరింపవలెననియే నేను కోరెదను. అని జయకరుగారు నుడివెను) దామగారు నిరోధ సందేశమునే యొసంగిపోయిరి. ఆయన ఆవేశమునే మన మనుసరింపవలెను. వంగరాష్ట్ర ప్రముఖులను వత్సరమునుండి విచారణచేయకుండ చెరసాలలలో బంధించి యుండగా వంగరాష్ట్రీయ మంత్రిపదవులను గూర్చి ఎటుల శాలోచింపగలుగుదురు? ఎవరైన పదవులనుగూర్చి దానుగారి ఎదుట మాటలాడినచో ఆయన చాల అయిష్టమును వెల్లడించుచుండువాడు. అవి అల్పలాభములని ఆయన నిరసించుచుండెను. మేము నిరోధింప బూ నెదమని చెప్పినచో అటుల చెప్పినవారిని ఏగవర్నరును మంత్రులు గా నియమింపడు. రిస్పాన్సివు సహకారము నామోదించుటలో గల అసర్థక మిదియే యని గుప్తగారు నుడివరి.

డాక్టరు మూంజీగారు

నేను జయకరుగారి సవరణను బలపరచెదను. ప్రతిమాల రగు నేనుగుప్తగారు మున్నగువారు క్రొత్తకారణములను వేసిని గూడ తెలుపగలిగియుండలేదు. రెండేండ్లక్రితము పాడిన ప్రాత పాటనే మరల పాడ నారంభించిరి. మధ్యరాష్ట్రీయులలో శాసనసభలో స్వరాజ్యపక్షమువారి సంఖ్యయే హెచ్చుగా నున్నది గాన అచట ప్రభుత్వకార్యవర్గములలోనుండి నిరోధమును సాగించుట కధికమగు నవకాళము కలదు. అని మూంజీగారు నుడివరి.

అభయంకరుగారు

మధ్యరాష్ట్రీయుల శాసనసంఘసభలో సభ్యులుగా నున్న స్వరాజ్యపక్షములలో కొందరు గవర్నరుకు ఆంతరంగికులుగా నున్నారని తెలుపవలసి వచ్చినందులకు నేను చాల బలపడుచున్నాను. ఒకరిమీద నొకరు చాడిలు చెప్పుకొనుచున్నారు. ప్రస్తుతస్థితిలో లోకమాన్యుడు జీవించియుండినచో యిప్పుడు పదవులను స్వీకరించుట కెంతమాత్రమును అంగీకరించియుండదు. ఆయన అంగీకరించియుండు ననుట మహాపచారము.” అని అభయంకరుగారు నుడివరి.

“తంజేగారు నిరోధమునకే కార్యసంఘ సభ్యుల సంగీకరించెనా?” అని యొకసిక్కు సభ్యు డడిగెను.

“తంజేగారి చర్యను నేనే నిరసించితిని” అని మూంజీగారు నుడివరి.

మోతీలాలుగారు

“ఇప్పుడున్న రాజకీయచట్టము మారువరకును కాంగ్రెసు వారెవరును పదవులను స్వీకరింపగూడదని నేను కాంగ్రెసు

వారు స్పష్టముగా తీర్మానింపవలెనా కూడదా? అను సదియే ముఖ్యవిషయము. దొరతనమువారికి సద్భావ మున్నచో వారు కొద్దిగానైన సూచన చేయవలెను. సంయుక్త రాష్ట్రములలో మొదటిసారి మనఃపూర్వకముగా పనిచేసిన మంత్రు లిద్దరును గూడ ఈ విధానమున మంత్రులు కీలుబొమ్మలే యని మడ్డిమను సంఘము యెదుట సాత్వమిచ్చిరి. దొరతనమువారు పన్నులను నేయదలచినచో మంత్రులు పన్నులను తప్పింపజాలరని గూడ చెల్లిపిరి. “నేను పదవులను స్వీకరింపగోరెద నను వాత్సర్య పట్టితిబడదు” అని వెనుక నొకసారి దామగారు నుడివరి.” అని మోతీలాలుగారు నుడివరి.

జయకరుగారి సవరణతీర్మానముపై ఓట్లు పుచ్చుకొనగా 21 మంది అనుకూలురును, 135 మంది ప్రతికూలురు నుండిరి. అది విగిపోయినది. మోతీలాలుగారి కొన్ని తీర్మానము మార్పులతో ఆమోదించబడెను. దానిని మోతీలాలుగారును, మోతీలాలుగారును కలసి నెరవేర్చెదరు. అంతటితో నిన్నను సభ చాలింపబడెను. నేడు మరల సమావేశమగును. (అ. ప్రె. స్పెషలు)

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున దొరకు

గ్రంథములు

(కవులజీవితములు గల శతకములు, మంచి అచ్చు, దళసరికాగితములు)

వృషాధిప శతకము	0-2-6
సర్వేశ్వర శతకము	0-3-0
దేవకీందన శతకము	0-3-0
బింటిమిట్ట రఘువీర శతకము	0-2-0
నారాయణ శతకము	0-3-0
కాళహస్తీశ్వర శతకము	0-4-0
దాశరథి శతకము	0-4-0
శ్రీరామతారక శతకము	0-3-0
హిందీ జాలశిక్ష (తెనుగు తెలిసినవారందఱు స్వయముగ హిందీ నేర్చుకొనవచ్చును.)	0-6-0
హిందీ మొదటివాచకము డిప్లో	0-6-0
హిందీ పాకెట్టు డిక్షనరీ డిప్లో	1-0-0
ఆంధ్రోద్యమము (మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాసభల ఆహ్వానసంఘాధ్యక్ష అభ్యుత్తరకోపన్యాసములు చిత్రపటములు కలిగినది)	1-8-0
శ్రీరామవిజయము (నాటకము)	0-8-0
కారదాంబ (శ్రీగర్భబోధిని నాటకము)	0-4-0
ఆరాధనవిధి	0-4-0
ఆత్మజిజ్ఞాసాసంఘము (శరీరము విడిచినతరువాత ఆత్మస్థి)	0-8-0
కవిత్వతత్వవిచారము	2-0-0
ఆంధ్రసర్వకళాశాల - విద్యార్థిసమితి సత్యవత్సవాభ్యాసము (పద్యకావ్యము కవిత్వము కడురసవంతమై ముద్దులు మూటగట్టించున్నది)	1-0-0
శ్యామాసుందరము (రసవంతమయిన నవల)	1-0-0
సకలనీతిసమ్మతము	1-8-0
శ్రీగరుబోగ్ శ్మతము అను భక్తిపాటలు	0-4-0
అవిఘ్నారకము	0-10-0
మనశ్శరీరములపై పరిసరముల ప్రభావము	0-12-0
నవచోళచరిత్ర (ద్విపదకావ్యము)	0-12-0
మహర్షి దేవేంద్రనాథ తామూర్ గారి స్వీయచరిత్రము	2-8-0
సంగీత శమంతకమణి నాటకము	0-8-0
తత్వముచంద్రిక	1-0-0
ఆంధ్రశబ్దచింతామణి	0-12-0
తామదాసు	0-10-0
శతకకవుల చరిత్ర	8-0-0
గాలవఱుపి నాటకము	0-12-0

(పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము)

విలాసము:—

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,

చెన్నపురి.

చుండుకునూనె సిసా 1-8 0/10-0
అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

భారత కమ్యూనిస్టు సమావేశము

నిన్నటి చర్య

ఈ సభకు కాంగ్రెసు ప్రధాన నాయకు లెవరు రా లేదు. చాలమంది యువకులే వచ్చిరి.

స్వాగతోపన్యాసము

మాలానా హజరతుమహాశివగారు స్వాగతోపన్యాసము నొసగిరి. "కమ్యూనిజము అనగా కార్మికులు కైతులు మున్నగు వారి (పామరజనుల) హక్కులను కాపాడుట. ఈ సభ వారి యుద్దేశము లన్నియును భారతీయుల కామోక్షకరములుగానే యుండునుగాని కొన్ని డురభిప్రాయములవలన ధైర్యహీనులు ఈ సభపేరు చెప్పటకే భయపడుచుందురు. ధనవంతులు మున్నగు సామాన్య జనమును రూపుమాపుటకు బుద్ధి పూర్వకముగా డురభిప్రాయములను కలుగజేసిరి. ఈ యుద్దమము విప్లవముని యుపాత్యలు మున్నగు దారుణ కృత్యములతో మాడినదనియు కొందరు తలచెదరు. డౌర్జన్యపరిత్యాగము స్వల్పపక్షికిని విధిగా విధింపగూడదని మేము మహాత్ముని కొడుకులననే యిట్టిదురభిప్రాయము కలిగినది. మాయోద్దమము వ్యక్తుల సొత్తును కాపాడుటకు పూచిలేదని కొందరు తలచెదరు. ఒకవృత్తికి సంబంధించిన వాచిగొడుగు పాత్రలు పరుపులు, బట్టలు యిల్లు మున్నగునవి వ్యక్తిసంబంధములనియును భూములుయంత్రకాలు మున్నగునవి ప్రత్యేకమనియును మేము విడదీసితిమి. వ్యక్తిసొత్తుకు వినిశ్చింతములు వర్తింపవు. ధనవంతులుండుగూడదు. ప్రత్యేకముగా తోటలు భూములు మున్నగు స్థిరాస్తు లుండగూడదు. గాలియు నీరును ఎటుల సర్వసామాన్యములో భూమిగూడదనిగాన నాసొత్తు అని ఎవరును భూమిని చెప్పగూడదు. గందరగోళము కలుగకండుటకును స్వాతంత్ర్యమును సౌఖ్యములను కాపాడు కొనుటకు ప్రజాధికారి వద్దకు లెన్చిని స్థిరాస్తులను పరిపాలించుకొనుటకుమాత్రమే వ్యక్తులకు హక్కుకలదు. ఇదియే సోవియటు ప్రభుత్వము.

ఆశయములు

న్యాయములను సాధనములవలన సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును అనగా స్వరాజ్యమును నెలకొల్పుట. దానిపద్ధతి సోవియటు రిపబ్లిక్ పద్ధతిపైననే ఏర్పరచుట, జనసామాన్యముయొక్క స్వాతంత్ర్యములను సంపదను కాపాడుట ఈ సంకల్పముల నామోదించిన యితర రాజకీయపక్షములతో కూడి పనిచేయుట ఈ ఆశయములనుగూర్చి ప్రజలకు బోధించి వారి సహాయమును బడయుట. ప్రస్తుతము మేము భారతదేశమునందుమాత్రమే పని జేసెదము. ఇతరదేశములలోని కమ్యూనిస్టుపక్షములతో సానుభూతిమాత్రమే కలిగియుండుము. మాడవ యింటర్నేషనలు తోగూడ నటులే యుండుము. మేము ఆసంఘమునకు లొంగి యుండము వానికి మేము సహాయము చేయము. వానివలన ధనసహాయమును స్వీకరింపము.

మా ఉద్దమము మతమున కెంతమాత్రమును విరుద్ధము కాదు. మతవిషయమున మేమేమియును నిర్బంధములను చేయము. మాపద్ధతుల సంగీకరించినవారందరును వారేమనువా రైనను సరే సభ్యులుగా నుండ నర్హులే. మతవిషయములనుగూర్చి మేమెవరిని ప్రశ్నింపము.

ధనవంతు లుండగూడదని ఖుర్ఆను స్పష్టముగా విధించుచున్నది. వడ్డీ వ్యాపారము సహా పాతకమని నుడువుచున్నది గాన మాకది సమ్మతిమే. వడ్డీ వ్యాపారి కష్టపడి పనిచేయకుండ వడ్డీవలన బ్రతుకును గాన నది అక్రమమని మహమ్మదీయ మతము నిషేధించుచున్నది. మా సిద్ధాంతముగూడ నదియే గాన మేము మహమ్మదీయమతమును నిరసించము. అని మోహనగారు నుడిచిరి. (అ. ప్రె. స్పెషలు)

అ. భా. మహమ్మదీయ విద్యామహాసభలు

అధ్యక్షుడు సర్ అబ్దుల్ కాయునుకు స్వాగతము అర్పించు, డిశంబరు 25: అఖిలభారత మహమ్మదీయ విద్యామహాసభలకు అధ్యక్షుడుగ నెన్నుకొనబడిన సర్ అబ్దుల్ కాయునుగారికి మహమ్మదాలీ జిన్నా గారును ఆఫ్ గను రాయబారులును నేడు వైల్డ్ ఫైవ్ సున్నత్ మహా స్మృత మైన స్వాగత విచ్చిరి. సర్ మోహమీ లుల్లాఖాన్ సాహెబ్ జదా అఫ్ తరు అహమ్మద్ ఖాన్ డాక్టరు జియానద్దీన్ (యూనివర్సిటీ ప్రొఫెసరులు గార్లును) బాలభటులును అనేకమంది విద్యార్థులు అతిథులును స్టేషనును విచ్చియుండిరి. వారిని మిక్కుటముగా పూర్వండుచే నలంకరించి యూరేంప్రతో జూబిలీ మందిరమున గొనిపోయిరి. రంగూను విశ్వవిద్యాలయ ప్రతినిధులను అర్. డి. కల్లాయును వచ్చిరి. సర్ పాఫీ డాక్టరు ఇబ్రహీం గార్లు రేపు వచ్చెదరి అనుకొంటున్నారు. (అ. ప్రె.)

భారత ఖిలాఫతు మహాసభ

నిన్న 26 వ తేదీని జరిగిన సమావేశము

మాలానా అబ్దులు కలాం అజదుగారి అధ్యక్షతక్రింద సభ జరిగినది. కొన్ని తీర్మానము లామోదించబడెను.

ఇరాకు-మోసలు

ఇరాకును మోసలునుగూర్చి మతసంబంధముగా జరిగెను లాభులలో మతాంతరము జోక్యమును కలిగించుకొనుటకు మే మెంతమాత్రమును అంగీకరింపజాలము. ఇరాకు జరిగెను లాభులలో చేరిన భాగము. ఇప్పుడెచట బ్రిటిషువారే పరిపాలనను చేయుచున్నారు. మోసలును గూర్చి హిందూదేశసంఘమువారు చేసిన తీర్మానము సంతృప్తికరముగా లేదు. మోసలును గూర్చి టర్కీవారి అభిప్రాయమునకు ప్రతిపాటుగా నేమియును జరుపబడదని లాసేనుసంధి సమయమున కర్జునప్రభువు చేసిన వాగ్దానమున కిప్పుడు భంగము కలిగినది. టర్కీవారు యుద్ధమునకు దిగవలసిన అవసరము కలిగినవో నది న్యాయమే యగునుగాని ఖిలాఫతుసభవారు టర్కీవారికి సహాయముచేయుట విధియే యున్నది. నెనుకటి యుద్ధములో కలిగిన సంతాపకర మగు అనుభవమును భారతీయులు మరచగూడదు. మోసలునుగూర్చి మరల యుద్ధము తలపించినవో భారతీయులు బ్రిటిషువారికి సహాయముగా ధనమును గాని మహమ్మదీయ గాని పంపకుండు నట్లు చూడవలసియున్నది. అను తీర్మానమును మాలానా అబ్దులు రహమానుగా రుపమోదించిరి. మాలానా షేకతాలి గారనువదించిరి. దానినిగూర్చి చాలమంది మాటలాడిన పిమ్మట తీర్మాన మామోదించబడెను.

మాడన్కను ఫ్రెంచివారి దురాగతము

పరాసువారు డెమాస్కసుపైని ఫిరంగులను కాల్పుట చాల ఖరీదైనది. ఈసభవారు స్వాతంత్ర్యసమయమున సిరియా పట్ల మనఃపూర్వకముగ సానుభూతిని తెలుపుచున్నారు. అను తీర్మానమును మాలానా సులేమాన్ సాహెబు నద్వీగా రుపమోదించిరి. మాలానా మహమ్మదాలీగారనువదించిరి. తీర్మాన మామోదించబడెను.

ఉక్బా-మువానా

"ఈరెండును హెజ్జాజులో చేరిన ముఖ్యభాగములే కావున దీనిని విడదీయుటకు బ్రిటిషువారు ప్రయత్నింపగూడదు. తలంకారక సంఘము

మహమ్మదీయులు హెమ్మమంది భారతతత్పరకారక సంఘమున చేరవలెను. మహమ్మదీయులు నిరుత్సాహులుగా నున్నారను అపఖ్యాతిని తొలగించవలెను.

25 వ తేదీ రాత్రి

మాలానా మహమ్మదాలీగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగిన సభలో నామోదించబడిన తీర్మానములు.

రిఫులు

సమర్థములగు రెండుపాశ్చాత్యదేశముల నెదిరించుచున్న రిఫులక్టర్యము ప్రశంసనీయును. వారి దేశభక్తియును మహమ్మదీయ మతాభిమానమును జ్ఞానునీయుములు.

వలంటీరులు

ప్రతి రాష్ట్రమునందును నిర్వాహవిధానమును సాగించుటకు వలంటీరుల సభకముగా చేర్పవలెను.

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులకట్ల నీ సభవారు గాధముగ సానుభూతిని తెలుపుచున్నారు. కత్తివంచన లేకుండ సహాయముచేసెదమని వాగ్దానము చేయుచున్నారు.

ఖిలాఫతు సంఘము

అన్ని రాష్ట్రములలోను ఖిలాఫతుసంఘములను ముఖ్య నెలలలోగా బలపరచుట అత్యవసరమని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

ట్రాన్సుజోర్డానియా

బ్రిటిషువారు ఆఫ్గానునును ట్రాన్సుజోర్డానియాను చేర్చగోరుట చాల అక్రమము. అవి హెజ్జాజులో ముఖ్యభాగములు అను తీర్మానములు అమోదించబడెను.

రోమహరి డబ్బీ 1-కి రు 0-8-0

ఈ భస్మమును నీటితో కలిపి పట్టించిన రోమములు రెండు నిమిషములలో మొదలంటు రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము నలుపెక్కదు. మంటయుండదు. రోమములు రాలిపోవును.

అమృతాంజనం డిబ్బో, మదరాసు - బొంబాయి.

బ్రాహ్మణేతర మహాసభ

పానగలు రాజాగారి అధ్యక్షోపన్యాసము

స్వపక్ష ప్రశంస

అమరావతిలో జరిగిన రెండవ అఖిలభారత బ్రాహ్మణేతరమహాసభాధ్యక్షత నేపించినపానగలురాజాగారి రొసంగిన అధ్యక్షోపన్యాసమందలి కొన్ని భాగములు:—

మనపని

మన మనునరించినట్టి విధానము గత పదేండ్లలో పరిశోధనకు నీలవినది. మనకు ప్రజలే అధికారులనియు, దేశముయొక్క బలమంతయు గ్రామమునందే యున్నదనియు ప్రజాయత్నస్వపరిపాలన మనగా గ్రామములోని రయితులకు పరిపాలనయందన కాళమియకున్నవో అర్థములేనిమాట యగుననియు మనము ఆది నేను ర్నించుకొంటిమి. ప్రభుత్వమువారి దృష్టి గ్రామములపై పు మరల్చి గ్రామస్థులకు లాభకరమగు పనుల జేయించి వారియభివృద్ధికై పాటుబడితిమి. వారు అజ్ఞానులుగనుండి యేకొద్దిమంది నాయకుల చెప్పు చేతలలోనో యుండెడివారు. తమ చుట్టు ప్రక్కల జరుగుచుండెడి మార్పులను గమనింపక, ప్రభుత్వసంస్థలనగ తాము చేరదగ్గవి కావనియు, గ్రామస్థులు దలచుచుండెడి వారు. కొద్దిసంఖ్య గలవారై నను పలుకుబడిగల నొక తెగవారు మాత్రముతామేయీ ప్రజాసమాహవంతకు నాయకులమని చెప్పుకొనుచుండిరి. వారు డెల్సు నూత్రము కడులేకుండెను. వారి అసాధారణచర్యల కభ్యంతరము డెల్సువారు లేకుండిరి. పదేండ్లక్రింద ట బ్రాహ్మణేతర రోద్యమము దక్షిణ యిండియాలో ఉద్భవించకముందెట్లు జరుగుచుండెను. బ్రాహ్మణేతరరోద్యమము తమకేమి మేలొనగూర్చినని ప్రశ్నించు ఓర్వితేనివారు కొందరుగలరు. అట్టివారికి నేనీ ప్రత్యుత్తరము చెప్పెదను—పదేండ్లక్రిందట ప్రజాసమాహవముయొక్క స్థితి గాంచుడు. నేడెట్లున్నారో జూడుడు. వారి భౌతికస్థితి చాలయభివృద్ధి జెందెను. వారిఅజ్ఞానము క్రమేణతరిమివేయబడెను.

గతపదేండ్లలో మదరాసునందు ప్రాథమికవిద్య అతిత్వరగ వ్యాపించెను. 80 పురపాలక సంఘములలో కనీసము 20 సంఘములందైన ఉచిత నిర్బంధ ప్రాథమికవిద్య ప్రవేశపెట్టుబడెను. గ్రామములలో చాల ప్రాథమిక పాఠశాలలు స్థాపించబడినవి. వచ్చే యేడులోపున 500 జనసంఖ్యకు మించిన గ్రామము లన్నిటిలో నొకొక్కటి యేర్పాటు చేయబడును. ఈరీతిగనే సెకండరీ ఉన్నతవిద్యగూడ వ్యాపింప జేయబడుచున్నది. మదరాసు కా సనసభలో గావించబడిన రెండు విశ్వవిద్యాలయ చట్టములే యందుకు తార్కాణము. గ్రామాంతరనివాసుల ఆరోగ్యవిషయములనుగూడ అశ్రద్ధజేయలేదు. వైద్యశాలలసంఖ్య హెచ్చింపబడెను. కొన్నింటికి ప్రభుత్వమువారు సహాయముజేయుచున్నారు. కొన్నింటిని తామే స్వయముగ నడుపుచున్నారు. జిల్లా మారు మూలలందుగూడ వైద్యశాలలుండు యేర్పాటులు జేయబడెను. అచ్చట పనిజేయువైద్యుడు ప్రభుత్వమువారివద్ద కొద్దిగవోసనువుముగొని గౌరవార్థము పనిజేయును. వైద్యపాఠశాల సంఖ్య హెచ్చింపబడును. నూతనముగ వైద్యకళాశాల కేరొకటి స్థాపించబడెను. పిని వలన చికిత్సజేయగల వైద్యులసంఖ్య హెచ్చును.

కోగమును కురుదురు గొప్పవిషయమే. అయిననుఅంతటితో ఉరుకొనజాలము. అంతకన్న ముఖ్యమైనపని రోగమును నివారిండు యేర్పాటు జేయవలసియున్నది. కావునజిల్లాఆరోగ్యశాఖ యొకటి నియమింపబడినది. ఈ శాఖ ఉద్యోగులు జిల్లాయంతటను తిరిగి జాడ్యముల చెచ్చిపెట్టు మాలిన్య మెచ్చటను లేకుండ జూచుచుందురు. పాశ్చాత్య వైద్య మెక్కడానెనే ప్రోత్సహించుట లేదు. చాకగను యొక్కవ ఫలవంతము నగు సాటిలేనట్టి నూత్నవైద్యవిధానము మనదేశమునగలదు. కొన్ని కారణాంతరములచే (ఆదు: కొన్ని నివారింపదగ్గవి) ఆ వైద్య విధానము నేడు షీ డరేశయందొన్నది. ఆధునిక పద్ధతులపై జరుగవలసియున్న అభివృద్ధి ఆముర్యదవిధానమునందు అగపడదు. ఈ విధానము నెడలది విలువనుగూర్చి పరిశోధనజేసి, దేశీయ వైద్యవిధానముల బోధించు కారణే స్థాపించబడినది. ఈ వైద్యమునందు నిపుణులగుటకై యువకులకు తగిన శిక్షణ గరపుచున్నారు. ఆయా ర్యేవ వైద్యశాలల స్థాపించుటకు సోకర్యములో సంగమమొచ్చును.

గ్రామ సమస్యలే జాతీయ సమస్యలు. స్వపరిపాలన విధానము యిన్నేండ్లనుండి ఆచలు జరుగుచుండినను గ్రామముల రాకపోకలు, నీటిసరఫరా మున్నగు యేర్పాటులు

పూర్తిగా జరుగలేదనటకు సందియము లేదు. మదరాసులో గ్రామములన్నింటికీ రాకపోకలయేర్పాటులు పూర్తిగా జరుపుటకును, గ్రామములవారినిగూడ యితర పట్టణముల కందు విడిగజేసి తమహక్కులను గుర్తించునట్లునర్చి వారిసత్తువులెక్కుడు ధరలు వచ్చు అంగడిలో విక్రయించుకొనుటకు వీలగు యేర్పాటులు అనుసరించుచున్నాము.

గ్రామములను పూర్వపు బొన్నత్యమునకుగొప్పట్లకై ప్రోత్సహించుచున్నాము. ఆలోచన జరుగుచున్నది. గ్రామపంచాయతీలు ఏర్పాటుజేయబడును. ఈపంచాయతీలకు గ్రామముయొక్క పాఠశాలలు, వైద్యము, ఆరోగ్యము లోడ్లు మున్నగు విషయము లన్నింటియందు అధికార మొసంగబడును.

గ్రామపంచాయతీలపై జిల్లాపంచాయతీలుండెను. ఇవి నెకండిరీ విద్య గూర్చి బ్రంకులోడ్లనుగూర్చి వైద్య సహాయమును గూర్చి పని జేయును. జిల్లా వాస్తవ్యులకు గావలసిన సౌకర్యములన్నియు జిల్లా పంచాయతీవారిన గూర్చెదరు.

ఈ మార్పులు కొందరికి నచ్చకపోవచ్చును. ఇందు ఆర్థాటమేమియైనది. కాని మనకు స్వపరిపాలన చేకూర్చుట కంతకన్న మంచిసాధన వేరొకటిలేదు. అజ్ఞానమునందు, బానిసత్వమునందు మునిగి, జీవనోపాధి గడచుటయే కష్టముగనున్న జాతికి, ఆరవవంతు ప్రజల అస్పృశ్యులుగ నుండిపోయిన జాతికి స్వరాజ్యము చేకూర్చుట దుర్లభము. చేకూరినను నిలబెట్టుకొనుట కష్టము. ధైర్యముగల కర్షకజాతియే దేశమునకు వస్తే దెచ్చును. అట్టిప్రజా సమూహమును పెంపొందించు సుద్దేశముతో పైన చెప్పిన సంస్కరణములను మదరాసు శాసనసభలో జరిపితిమి. గ్రామ జీవితము సంస్కరించుటయే బ్రాహ్మణేతరశ్రమముయొక్క ముఖ్యభావము. ఇప్పటికి జరిగిన పని ప్రశంసార్హమే. ఈ రాష్ట్ర బ్రాహ్మణేతరులకు నూతనవికాసము గోచరింపజేసి నది. మూలనాదర్యముల పెంపొందించినది. ప్రజాహితజీవనము త్యాగబుద్ధి గలగజేసినది. వారి హక్కులను వారెరుగునట్లుగ జేసినది. అందరి నొక్కటిగా జేసెను. శాంతియుగ వ్యాయముగ తమ ఆదర్శముల కొనసాగించుకొనుట బోధించెను.

ఒక్కరేని ఆదర్శప్రియులు వా పక్షమందు కొందరు గలరు. వారు మనకార్యక్రమము వడిగ నడచుటలేదనియు, ప్రజల హక్కులనువిధాన మనుసరించలేదనియు తెల్పుచుందురు. అట్టివారి కొక్కఁడే చెప్పవలసింది. గతపదేండ్లలో ఉద్భవించి పేగి అంతమొందిన రాజకీయపక్షముల చరిత్ర జదువుడు. యుద్ధసమయమున హడావిడిచేసి ఆతిర్వరగ తమకార్యక్రమము నడిపించిన హోమురులు లీసవా రేమయిరి? వారు నిర్ణయించిన కార్యక్రమము, సంఘము, సభలు, కాంగ్రెసులు ఏమైనవి?

కాంగ్రెసుదళ

దేశములో రాజకీయసంస్థలందు ప్రధానస్థాన ములంకరించు, భారతదేశము మహాసభ (కాంగ్రెసు) వంక జూడుదు. అమృతసరులో గయలో గావించిన తీర్మానము లేమయినవి? బాగ్దాద్లో నందరిని దిగ్గజము గల్గించిన కాంగ్రెసుమేమైనది? త్రివిధ బహిష్కారముగూర్చి యిప్పుడెవరయిన మాటలాడుచున్నారో? అదియొక పెద్ద తప్పనే యనుచున్నారు. ఇది వరకనుసరించినవారు వెనుకంజ వేయుచున్నారు. ఈ తప్పు హోద్రీకమున బతులు విడిచిన విద్యార్థులు యిప్పుడు తిరిగి చదువుటకు గల ప్రతిబంధకముల తీసివేయ గోరుచున్నారు. న్యాయస్థానముల పాపపుకొట్టుని దలంచిన వక్రిత్తు తిరిగి వృత్తిలో జేరి జీవనము గడపుకొన యత్నించుచున్నారు. ఇంక శాసనసభల బహిష్కారములగూర్చి వివిధసభలలో నున్న స్వరాజ్య పక్షసభ్యులే తార్కాణము.

పక్ష నిబంధనలకు సంస్థ కట్టుబాటులకు సాటి లేదని ప్రగల్భములు బలము యింకొక మూతనపక్షమును వారు ప్రకటించిన "జాతీయ" కార్యక్రమమును గాంచును. ఎన్ని కత్తు నిలచినప్పడు ఓటరుల కేమి వాదన మొనర్చిరి? వెంటనే గొప్పలాభ మొనగూర్చుదమని జెప్పలేదా? ప్రతిష్టంభ విధాన మనుసరించి ప్రభుత్వమువారి చేతులు కట్టివేసి ఇండియాను సంపూర్ణ స్వరాజ్యము నిప్పించుట కుద్దమించలేదా? ప్రభుత్వ యత్నము లన్నియు నెడొగ్గిని, ద్వంద్వ ప్రభుత్వమును నాశనము జేయుదురని వాదనము జేయలేదా? వీరే తమ సర్వస్వమును దేశముల అభివృద్ధికి త్యాగముజేసినవారు. చేయబూసిన వారు. వారేమిజేసిరి? అవివరము నేను జెప్ప నవసరములేదు. చెప్పటకుచేయుటకు చాలమారముగలదు. వారు జెప్పేదిమార్గము దేశముయొక్క రాజకీయనాదర్యము చేకూర్చుట కంతమాత్రము ఉపయోగించదు. ప్రజలు ఓటర్లు ఎట్లు మోసపోయిరో జూతురు

గాక. ప్రజాపాలన విధానమందలి ముఖ్యసూత్రమును నియోజకవర్గము యెడల గల బాధ్యతను నెరవేర్చుకొనుటను యీ పక్షమువా రెట్లు నెరవేర్చిరో గమనింతుముగాక. స్వరాజ్యయుల ప్రతిష్టంభ విధాన మేమయినది? బెంగాలులోను, దురదృష్టవశమున యీరాష్ట్రములోను గూడ ద్వంద్వ ప్రభుత్వ విధానమును ధ్వంసము జేసిరి. కాని యెందు నిమిత్తము? పరిపాలనా విధానమును మార్చి, అంతకన్న మంచి విధానమును పెట్టుటకుగాదు. నియోజకవర్గముల కెక్కువ సౌకర్యములను అధికారములను చేకూర్చుటకుగాను ప్రభుత్వమువారియందవచ్చున్న బాధ్యతను తొలగించి, సంస్కరణలకు పూర్వపు స్థితిని చెచ్చిపెట్టుటకు బెంగాలులోను మధ్యరాష్ట్రములలోను ద్వంద్వప్రభుత్వము అంతరించినది, నిజమే. కాని దానినానే మంత్రులములోచనగాని, కొన్నివిషయములం దాజ్ఞగ పరిగణింపబడు శాసనసభ ఓటు భయముగాని లేకయే నిరంకుశ ప్రభుత్వ మేలుచున్నది. అట్టి ప్రభుత్వము ఉపయుక్తమగునా కాదా యను విషయము వేరు. మంచి ప్రభుత్వమున్న స్వపరిపాలన యేలయనుటకు వీలులేదు. స్వరాజ్యయులచర్యలన స్వపరిపాలనాదర్శము యెంతవరకు కొనసాగినది యని ఆలోచింపవలసియున్నది.

ఉద్యోగముల వ్యామోహము

ప్రభుత్వమువారు ప్రవేశపెట్టు ప్రతిసూచనను పూర్తిగా నెదుర్కొనుటకును, యిచ్చుందుల తొలగించినది గ్రాంటుల నిరాకరించుటకు వారు శేషము పూనియుండిరి. భారతశాసనసభ చరిత్రము అందు స్వరాజ్యయులు చేసినపనియు దేశీయుల స్వల్పసహాయమునగూని ప్రగల్భములు పలుకువారి బూతుకమును వెలిబుచ్చుచున్నది. స్వరాజ్యయులు తమ కార్యక్రమమును నెరవేర్చుకొనలేకపోయినది ప్రతిరాష్ట్రశాసనసభ చరిత్రలన తెలియగలదు. ప్రభుత్వముచనలు యితరసభ్యులలెనే స్వరాజ్యయులుకూడ బలపరచిరి. కొన్నివిషయములలో స్వరాజ్యయుల కన్న యితరసభ్యులు ప్రజలకు మేలొనగూర్చు సవరణల గావించిరి. వారు నెల వ్వు కమిటీలలో మనస్ఫూర్తిగా చేరిరి. రాయలకవిమచనందుగూడ సభ్యులుగనుండుట కనుమరించిరి. ప్రభుత్వ ఆర్థికసంఘముందు చేరిరి. ఇట్లు జేసికొందరు నియోజకవర్గమునకు వారియందుగల నమ్మకమును పోగొట్టుకొనిరి. వారి నాయకులకు శాసనసభల అధ్యక్షపదవులు, ఉపాధ్యక్ష పదవులు కురుపుకచేసారినవి. ప్రతిష్టంభనముజేయదలచినవారు చాల యుపయోగకరముగ ప్రభుత్వమునకు సహకారమొనర్చిరి. శాసనసభవారి ప్రతిపూలతీర్మానములచే రాజీనామా నీయవలసి యుండిన మంత్రులకు జీతములీయవలెనని తమపక్షమువారు బలపరచుట సమంజసముగ నున్నదని బెంగాలులో నాపక్ష వాయకుడు చెప్పెను. అమరావతిలో నుండుటచే, స్వరాజ్యపక్ష వాయకులలో నొకడు యెక్కువవాద్యతయు, కష్టమును గౌరవమును గల మంత్రీపదవి నే గాక ఎక్కికూటిపు కాన్సిలరు పదవి స్వీకరించె ననువిషయము మరునజాలను. స్వరాజ్య పక్ష మెందు నిమిత్త మున్నదో, అందలి అసందర్భములను, సమయోచిత నటనయు ప్రజలు తెలుసుకొందురు గాక. మరల ఎన్నికలు వచ్చుచున్నవి. ప్రతిష్టంభన, ఉద్యోగనిరాకరణ మున్నగు గొప్పగొప్పపదములు వినబడగలవు.

మనవిధానము

ఇతరపక్షముల పనికి మనపక్షము పనికి వ్యత్యాసము జూపుటకై యితరపక్షము చేప్పిరి. మన కార్యక్రమము గత పదేండ్లందుండి అనుభవమునందున్నది. మనము ప్రకటించిన కార్యక్రమము, స్వపరిపాలనకై క్రమేణ జరుపు యత్నములు, జరబాహుళ్యమునకు యెక్కువ సౌకర్యముల చేకూర్చుట అందరికి సరిసమాన వ్యాయము గలుగునట్లు జేయుట యివన్నియు ఆచరణలోనికి దెచ్చితిమి. రాను రాను మన పక్షమున యెక్కువమంది చేరచుచున్నారు. మన పూర్వచరిత్రకై సిగ్గుపడవలెన యవసరములేదు. గత పదేండ్లలో యీవిషయములందు యత్నించి జయము గావించి మన చెప్పగల్గుదుము. నియోజకవర్గమువారి ప్రార్థింపవచ్చినప్పుడు ముందు ఘనకార్యముజేయుదు మనచెప్పకొనువారముగాము. వెనుక జేసినదంతయు ఆపభూతిని దెచ్చిపెట్టు చర్య గలవారము కాము. మనము చేసినపనియే మన యోగ్యతను చాటును. ఎంత వెనుకబడియున్న సంఘములకైన న ప్రత్యేకత దెచ్చిపెట్టితిమి. కార్మికజాతికి, నిమ్నజాతుల దౌర్భాగ్యము తొలగించుటకు పాటుబడుచున్నాము. ఆర్థికము జూచునదికి వివిషయముందుగూడ మనము సహాయుడీచెప్పకొనవసరములేదని నాకు నమ్మకముదోచుచున్నది. దేనిగూర్చి గూడ సిగ్గుపడ నవసరములేదు. మనవిధానము మార్పుకొనలేదు. ఒక అడుగు ముందునకువేసి రెండడుగులు ముందునకు

వేయు వంకరత్రోవలనడువలేదు. క్రమమేణ మరరాజకీయజ్ఞామును అభివృద్ధిజేసికొని దేశపరిపాలన కొనసాగించుటకు సమర్థుల మనువిశ్వాసముగడించితిమి. మన ఉద్యమము సక్రమాభివృద్ధిని పరిమాణమును గాంచుచున్నది.

బ్రాహ్మణద్యేషము

బ్రాహ్మణులకు తావు లేకుండజేయుటకై అనూయతో గూడిన ఉద్యమముని మన ఉద్యమమును నిందించుచుందురు. మన సాంఘిక రాజకీయజీవనములం దొక ప్రత్యేకతగకు అన్యాయముగ విక్రీన సర్వాధికారమును తొలగించుటకు, మనము యత్నించుచున్నా మనుటసత్యము. మనపురాణోపనిషదులందు జెప్పిన దానికి విరుద్ధముగా దురదృష్టవశమున ఆతెగవారు వశపరచుకొన్న అధికారమును, అసహనభావమును తొలగింప జూతు. పలు సత్యము. పూర్వమునుండి యనుభవించుచున్న సౌకర్యములను విడిచిపెట్టుట యెంతకష్టముగ నుండునో నాకు తెలియును. వారు విచారపడుట సహజమే. కాని ప్రజలసాంఘిక రాజకీయభివృద్ధి నందు గూడ డిమిక్రటిక్ పద్ధతి ననుసరించుచు పునాది నిట్లు చితిమి. వివిధజాతులవారియందు సఖ్యత యేర్పరచుటకై పాట పడుచున్నాము. సాంఘిక జీవనము అభివృద్ధికి సమపాయము జేసితిమి. ఒక నిరంకుశ ప్రభుత్వమును తొలగించి వేరొక నిరంకుశ ప్రభుత్వమును స్థాపించుటగాని, కొద్దిమంది చేతిలో అధికారమంతయు నుండుటగాని మా యుద్దేశముగాదు. మనదేశము నకు పూర్తిగా స్వపరిపాలన యుండవలెననియు, స్వపరిపాలన యనగ ప్రజలే పాలించుకొనుటయనియు, వాదించుటలో యితరులకన్న యెక్కువ పట్టుదల గలవారము.

మన ఉద్యమము ప్రారంభింపబడు తొలిసత్కరములలో మన రాజకీయస్థితియందు గొప్పమార్పులు జరుగుటకు మనవిష్టపడకుంట రాజకీయాభివృద్ధికి ప్రతిపూలరమని మన పై న ప వ వా దు క ల దు. గ త ప దేం డ్ల ఉ ద్య మ చ రి త్ర కై పాటుబడువారందరిని ఆ తెగవారు నిందింపజేలే! వారిపై నంత తీవ్రమగు కోపమేలే! నూతన ప్రజాపాలనవిధాన మను తరంగములవలన యింక నెందరి అధికారసౌకర్యములో కొట్టుకొని పోయినవి. వారందరు నెమ్మదిగ మారుకొని కాలానుగుణ్యముగ ప్రవర్తించుచున్నారు కాని ప్రత్యేకముగ యీస్వల్ప సంఖ్యగల బ్రాహ్మణజాతివారుమాత్రము తమ సర్వ స్వమును గోల్పోయినట్లు, తమయిల్లంతయు దొంగలు దోచుకొనిన దీనుల వలె యింక నెవ్వరు తమ్యునుట్టకముందే మొట్టెట్టుకొనుచున్నారు. అంతేకారు. మనఉద్యమమును, నిందించుచున్నారు. పెద్దరముల బెట్టుచున్నారు. మనఉద్యమమునందు కష్టపడి పని జేసిన నాయకులందరి కేనో యొకస్వలాభాపేక్ష గలదన్నారు. మీలో నెంతమంది అట్టి మాటల బడలేదు? ఇతరసంఘములపై ననూయ మీకు నిశ్చయముగ లేకున్నను, మీపై వారి కనూయ అమితముగ గలదని వారిచర్యలవలనతే లిసికొనవచ్చును. వారిలో నాయకు లట్టి అనూయను ప్రోత్సహము జేయుచుంట జూడ నాకు విచారమగుచున్నది. ఇంకను ముందుకు వారితో నెక్కువ పోరాడవలసియుండునని వారిలో నాయకులచేష్టలవలన చెలియుచున్నది. అనూయ గల్గించువారము మనము కాము. భేదముల కలిగించువారము మనము కాము. అ న కా శ ము చిక్కినవో సఖ్యము పెంపొందించెదము. వారిదృష్టిని మరల్చుకొని అందరిని ఏకముగ జూచి తాము సహతనమునుండి అనుభవించుచున్న ప్రత్యేకాధికారముల విడనాడి ప్రజాసౌకర్యాభివృద్ధికి పాటు బడ నంగీకరించి సఖ్యత గోరుచో వారిసఖ్యము నంగీకరించుట మా జెట్టి అభ్యంతరము లేదు.

హిందూధర్మబ్రాహ్మణములచట్టము

వివిధపక్షముల కార్యక్రమముల గూర్చి చెప్పిరి ని బ్రాహ్మణేతర సభవారు చెప్పి యాచరణ బెట్టినకార్యములను గూడ యొచ్చుచు. ఈపక్షమువారు తాము జేయలేని యంశము కొకదానిని తమ కార్యక్రమముందు చేర్చలేదు. నేను మదరాసు శాసన సభలో కొన్ని శాసనములగూర్చి ముచ్చటించియుంటిని. మనపక్షసభ్యుల సహాయమున ఆములు జరిపిన ముఖ్యశాసనము హిందూ ధర్మాదాయముల చట్టముగూర్చి ప్రత్యేకముగ చెప్పవలసియున్నది. హిందూమతములో గల మంచియంతయు వెలిబుచ్చగల చట్టము వేరొకటి లేదని నా నమ్మకము.

మన మతసంస్థల పూర్వచరిత్ర నెరింగినవారును, రాజ్యములోని దేవాలయ ఆస్తుల ను హిందూరాజులు పరిపాలించుట వారిమతవిధి యని యె రింగిన వారందరు యీచట్ట మేయుద్దేశముతో యేర్పరచ బడినదో తెలిసికొన గల్గుదురు. ప్రభుత్వమువారు మతసంస్థల విషయమున శోక్యము కలిగించుకొన నుండుటకు కారణము హిందూసంఘము

మహా కృష్ణము లేకుంటేగాదనియు, క్రైస్తవ మతావలంబకు లగు ప్రభుత్వమువారు హిందూదేవాలయముల సంరక్షించుటకు సమంజసముగ నుండదని క్రైస్తవమత ప్రచారకుల ప్రార్థనలు గుల్ల ను, దైత్యుల బోర్డుల వారిని గుర్తించుట నల్ల ననియు తెలియ గలదు. ఈ విషయముల వర్తించినచో యాయత్నమునకు అడు జెప్పువా రెవ్వరుండరు. అయినను మనము జేయునదంతయు తప్పని చెప్పువారు లేకపో లేదు. ఇట్లు అయిష్టముల గూడ నూర్చుడు కాంతి నెట్టి మునో వర్షము, నీటి శాటిమిన్ అట్లే యాచటముగూడ సౌ కర్యముల నొసంగునని నమ్మవలసియున్నది.

అధిక సంస్కారములు

రామలో మేము ద్వంద్వ ప్రభుత్వ విధానమును గత విదండలో అనుసరించి యుంటిమి. విధానముపై మాయభిప్రాయమును తెల్పుట కర్హుల మనకు సందియము లేదు. సంస్కారవిధానములపని గూర్చి విచారించబడిన సంఘమువారు చాల మంది సాక్షుల విచారించి రిపోర్టు నందిరి. వారిలో సభ్యుల ఖ్యాతులు దెల్పిన అభిప్రాయము మనదేశ రాజకీయాభివృద్ధికి అనుకూలముగ లేకపోవుట ఆశాభంగముగ నున్నది. సంఘము వారు తమకు నియమింపబడిన పని వరకులను బట్టి సాక్షులు తమకు నూ చించిన ముఖ్య విషయముల గూర్చి తమ అభిప్రాయమును చెలుప వీలులేదని భావించుటయే యిట్టి నివేదిక ప్రకటించుటకు కారణ మయ్యెను. కారణ మేమయినను, బాగుగ నాలోచించి అభవజ్ఞులు తెచ్చిన అభిప్రాయము లన్నియు వెంటనే యీ దేశ మయొక్క రాజకీయాభివృద్ధికి మెప్పు జేయుట కనుకూలముగ నున్నదనుటకు సందియములేదు. మంత్రులు, శాసనసభ్యులలో దేశీయులును, వివిధరాష్ట్ర ప్రభుత్వములందు అనుభజ్ఞులును, పరిపాలనయందలి కష్టకష్టములు తెలిసినవారును, ప్రభుత్వము తో సహకారము జేయవలెనను బాంధ్యంబు కొరతలేనివారును, ద్వంద్వ ప్రభుత్వ విధానము కొనసాగించుట యం దమి తో త్యాగము గల వారు ను సార్ల మెంటర్ ప్రభుత్వయందు నమ్మకము గల వారు ను, అందరు, అన్ని రాష్ట్రములవారు దేశమయొక్క రాజకీయాభివృద్ధి మే సంగవలె ననియే తెచ్చిరి. బొంబాయి, పంజాబు, సంయుక్త రాష్ట్రములలో మంత్రులందరు స్పష్టముగ తెచ్చిరి. వీరందరి అభిప్రాయమును పాటించుట చాల విచారకరముగ నున్నది. మదరాసులో మంత్రులు శాసనసభ కెక్కువ అధికారముల నీయ వలెనని కోరుటయే గాక, రిజర్వ్ శాఖ సభ్యులుగూడ, మదరాసులో పరిస్థితులు అట్టి మార్పున కనుకూలముగ నున్నవని చెల్చిరి. 1928 ఏప్రిలు మాసములో ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి మదరాసు ప్రభుత్వమువారి నొసంగిన జవాబే మదరాసులో యెక్కువ సంస్కరణము లనుట జరుపుట కవశ్యము గలదని చాటగలదు. ఇతర రాష్ట్రములలో నున్న యిట్లుంటున్న యీ రాష్ట్రములో లేవని గవర్నరుగారు వారి సంఘమువారి నొసంగిన రెండవ జవాబు చెల్పుచున్నది. ఆర్థిక శాఖ, లా ఆర్డరు శాఖ మాత్రము గవర్నరుగారి అధికారమునందుంచి తక్కిన పరిపాలనశాఖ లన్నియు మంత్రులవలనను వశపరచవలెనని మదరాసు మంత్రులు నూచించి యుండిరి.

ప్రభుత్వమువారి జవాబులో నే నిట్లు చెల్చియుంటిని. — 1928-29 ట్టుమునం దెన్నిలోపము లున్నను మదరాసు రాష్ట్రముందు సంస్కరణములను సంతృప్తికరముగ కొనసాగించెను. కావున యీ రాష్ట్రమువారిరాజభక్తి మెచ్చుకొని బహుమతిగ నైన యితరశాఖలను మంత్రులపర మొనర్చవలెను. మదరాసున కిట్టి సౌకర్య మిచ్చినచో యితర రాష్ట్రములవారి కాకగ్గి ప్రభుత్వముయొడల నికముందు మంచిని ప్రసరింతురు. చాల క్లిష్టస్థితియందు శాంతముగ సంస్కరణముల నమలుజరుపగలిగిన యీ ప్రజలు యితరశాఖల పాలించుటయందు గూడ అంత సంతృప్తికరముగ జేయగల్గుదు రని నమ్మనము.

ఆశాభంగముగు ప్రత్యుత్తరము

ఈ విషయమున బర్మిను హేతు ప్రభువుగారు మన రామగుర్తి ప్రశంసించినందులకు అభినందింపవలసియున్నది. కాని నేటి నేటికటిగారి ఉపన్యాసమునలన నూ నూచనల ప్రకారము అభివృద్ధిగలుగు నను ఆశ గానించుచున్నది. వేరు వేరు రాష్ట్రములకు పోటీలుబెట్టుట నాయుద్దేశము కాదు. కాని అధిక సంస్కరణల నొసంగుటకు పరిస్థితులు సంతృప్తికరముగ నున్నవి అభ్యంతరము దెల్పినచో అన్ని రాష్ట్రములలో నట్లు కాదని ప్రశంసించుచున్నది. భారతదేశము సంస్కరణముల నిరాకరించెను. లేదా ప్రతివంధన మొనర్చినని ఇంగ్లాండులో నొక నమ్మకము గలదు. దానికి ఆధారపు లేదు. గత శాసన

శాసనసభల ఎన్నికల ఫలితము బట్టి ద్వంద్వ ప్రభుత్వము చెందు రాష్ట్రములలో సంభించిపోయెను. కాని అన్ని రాష్ట్రములనట్టి పరిస్థితి లేదనియు, సంతృప్తికరముగ పరిస్థితులుగల రాష్ట్రములు వేరుగ కొన్ని గలవనియు అధిక సంస్కరణల నొసంగుటకు ఆభ్యంతరము దెలుపుచు రికి జెప్పవలసి యున్నది. ప్రతివంధనవిధానము ననుసరించువారిని నిరసించి, లాభముంచునని దలంచి అతి కష్టముపై పరిపాలన కొనసాగించిన రాష్ట్రములకుగూడ ఇతర రాష్ట్రములకువలెనే తగిన సహాయ మొనర్చలేదను కారణముపై అధిక సంస్కరణముల నిరాకరించుట అన్యాయము. సక్రమాభివృద్ధియందు నమ్మకముండి, తాము కష్టపడి పనిజేసి పూనుకొనిన బాధ్యతలన్నియు నిర్వహించ సమర్థులని యజ్ఞపు జేసికొను సక్రమవారులకు నిరుత్సాహము కలుగును. అక్రమ విధానమును ప్రతివంధనకు పూనుకొని రాష్ట్ర మొక్కటియైన మిగిలియున్నచో సక్రమవారులకు గూడ ప్రతిఫలము నిరాకరించినచో వారిచేతిలోగల ఒక్క ఆయుధమును తొలగించినట్లుగును. ప్రతి వంధనవిధానమువలన రాజకీయాభివృద్ధియు, ఇంగ్లాండు యిండియాలో గల సఖ్యత చెడుననియు ఆ పద్ధతి ననుసరించు నాయకులు గుర్తించెదరుగాక. కేంద్ర ప్రభుత్వమును గూర్చి నే నిప్పుడు వివరముగ చెలుపను కాని, అందులో గూడ శాసనసభకు యెక్కువ బాధ్యత నొసంగవలెనను అభిప్రాయ మెక్కువ మందికి గలదు.

కర్తవ్యము

ఇండియాకు అధిక సంస్కరణముల నొసంగుట సామ్రాజ్య క్రేయోభివృద్ధికి అగత్యముని బ్రటిషు వారే గుర్తించిరి. ఇన్ని సార్లు విన్నవించుకొనినను బ్రటిషు ప్రభుత్వమువారు చెవులు మూసికొనినచో మనమేమి చేయవలె నను ప్రశ్న గలదు. దేశము శాసనోల్లంఘనము ననుసరింపగలదు. ఇదివర కే విధాన మనుసరించుటచే వచ్చిన నష్టములందల యివి యెంతమాత్రము ఆచరణ యోగ్యము కావని స్పష్టమయ్యెను. ప్రతివంధన విధానము గూడ నిరుపయోగమని చెప్పెను. కావున యింక నొక్క కర్తవ్యముగలదు. ఊరక పడియుండవలెను లేదా బ్రటిషువారికి విన్నవింపుకొని, బ్రటిషు వస్తువుల బహిష్కరించి బ్రటిషువ ర్తకులద్వారా బాణిమితివారికి విన్నవించుకొనవలెను. ప్రజల మనోభివృద్ధియును బట్టి మొదటి విధానమునుగూర్చి తలపెట్టిన రాదని తోచుచున్నది. ఇంక రెండవపద్ధతి ననుసరించినచో అనేక క్లిష్టమస్థుల చదువార్తలముగ పరిష్కరింపగల వేర్వరులకు బ్రటిషువారు తగినట్లు యోచింపవచ్చును.

దక్షిణాఫ్రికా సమస్య

సంస్కరణముల తరువాత ముఖ్యముగా నందరు యోచించు ప్రస్తుత విషయము దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల సమస్య ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రాయబారుల సంపుట యు, దక్షిణాఫ్రికా రాయబారులు యిచ్చుటకు నచ్చుటయు యాసమస్య క్లిష్టతమైనదనుటకు నిదర్శనములు. ప్రత్యేకగూడెముల చట్టము దక్షిణాఫ్రికాలో దానివలన లభ్యము పొందు కొద్దియందికి మాత్రము సంతృప్తికరముగ నుండునేమో? ఆ సి యా వాసుల యెడ ప్రతిహత్యాద్యము బయలుపడెదలుట సమస్తి సామ్రాజ్య సౌష్టవమున కెంత నష్టదాయకమో వేరుగ జెప్పవలసరము లేదు. అచ్చటనున్న భారతీయులకు న్యాయమొసంగుటకేగాక సామ్రాజ్య క్రేయము నారజ్యమైన నీ అవాంతరము తెప్పించవలెను.

ఈ విషయమున మన సోదరు లొక విషయమును గుర్తించవలెను. మన ప్రజలలో ఆరవనంతువారిని అజ్ఞానాంకెయందు ముంచి అభిమజాతివారను ఆంక్ష బెట్టి, కల్పాతి అగ్రహారములో జరిగినట్టి ప్రవర్తనను మనము సహించునంతకాలము మనము దక్షిణాఫ్రికా క్రేతజాతుల చర్యను పూర్తిగ నిందించుటకు అర్హులేమీనా రగుదుము. మనము నిప్పుజాతులయెడ ప్రవర్తన మార్పుకొని దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల దుర్బల తొలగించవలెనని కోర్కెను బలతరమొనర్చుచుగాక.

నిమ్న జాతులు

ఇంకను కొన్ని ముఖ్యవిషయముల గూర్చి చెలుపవలసి యున్నది. మనదేశములో నిమ్న జాతులస్థితి చాల హీనముగ నున్నది. దేశ హితముకొరకు పాటుబడువా రందరును తమ శక్తికొలది వీరియభివృద్ధికి పాటుబడవలెను. వారి విద్య, సాంఘిక స్థితి, సౌకర్యములన్నియు యభివృద్ధి గాంచవలసియున్నది. నిమ్న జాతులవారు అనుకొనినంత యభివృద్ధి కలుగలేదని భావించుటలో వింతలేదు. కాని ఎప్పుడైనను ప్రారంభమునందే పని కష్టము. ఆ ప్రారంభకార్యమైనను బ్రాహ్మణేతర్యమును స్థాపింపబడిన పిమ్మట జరుగుచున్న పని సులభమైనది. బ్రాహ్మణేతరులందరును నిమ్న జాతులను తమతో సరిసమానులుగ

విచ్చి కభటుల త్యక్తియ మహాసభ

(నిన్నటి తరువాయి)

జాతీయ తాకము నెత్తుట అర్థరాహిత్యమును పనికాదు. అది యొక మహాసంస్కారకతా పురమందీరముపై జాతీయతేయకము నెత్తి మన కలకత్తాకార్యరేషను ప్రధానకార్యనిర్వాహకవర్గాధికారి అధికారుల విభ్రాంతులను గావించెను. అందువలన మిక్కిలి ఉత్కృష్టముగ అర్థము స్ఫురించుచున్నది. అది అధికార ధూర్యములను ధిక్కరించుచున్నది. మాతృదేశీయులను మహా కార్య తత్పరులను గావించుట కుద్బోధించినది జాతీయ పతాకము.

లాల్ బాబు లాల్ జవహర్ లాల్ గారు

నేవయ్య, త్యాగమును మాతృదేశమును పరాధీనత యందుండి తొలగించుటకు మిక్కుటముగ ఆంశ్యకముగ నున్నవి. ఆవేశమునుగలిగించువారు గలరు. కాని త్యాగముచేసి నేవజేయువారు బహు అరుదు. ప్రజాసామాన్యము మన కండగనుండి, మనల బలిష్ఠులుగ జేసిన గాని శాసనసభలందు మన ప్రతినిధులు గావించునది సున్నయని తన అభిప్రాయమని లాల్ బాబు నుడివెను. వారియిట్లుంటును, ఆవశ్యకతలను, స్థితిగతులను అను దినము నాయకులు, ప్రచారకులు గ్రహించి సంస్కరణములను గావించవలయునని ప్రజాసామాన్యము గోరుచున్నది. పాశ్చాత్య దేశముందు గల రోగము మననాయకులను వేధించుచున్నది. నాయకులుగ నుండగోరుచున్నార గాని నాయకునిచే నడవబడుట అంగీకరించుటలేదు.

యవకులను తిరిగిచేసి సక్రమముగ శిక్షకులుగజేయవలయును. డాక్టరు హర్దిరాజుగారు విచ్చి కభటుల జేర్చుటకు పంజాబువచ్చినప్పుడు ధనసహాయము విషయమై తాను ప్రయత్నము చేసెనని లాల్ బాబుగారు వాదనము చేసిరి.

నాయకులకు వినతిపత్రముల

నర్సింపదలచుట

కానుపురం మునిసిపల్ సంఘ నిర్వాహము (అసోసియేటెడ్ స్పెషలు సర్వీసు) కానుపురం, డిశంబరు 25:—ఈ హాత్యాగాంధీ, సరోజినీ దేవి, కెల్కార్లు, క్రేడానంద, మహమ్మదు ఆలీ, అబ్దుల్ కలామ్ ఆజదు, నేనుకవార్లకు వినతిపత్రముల నర్పించుటకు ఖానుపురం పురపాలనసంఘము తీర్మానించెను.

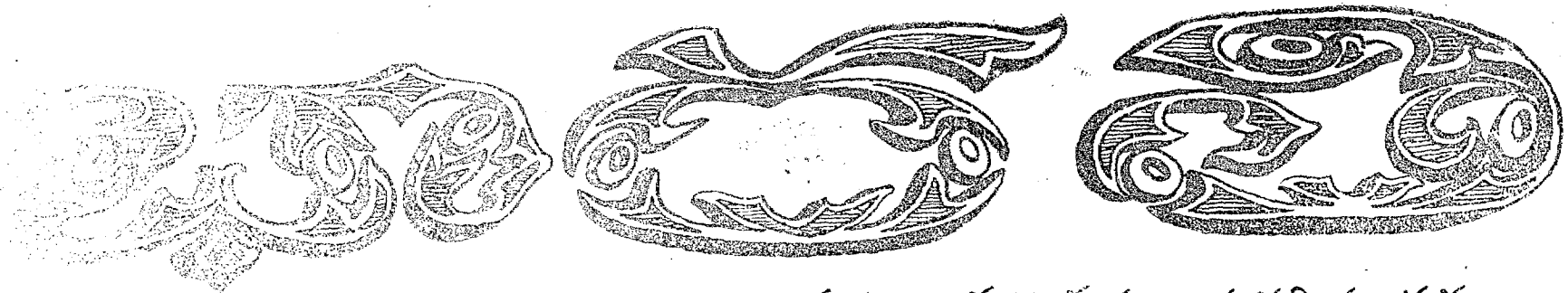
స్వరాజ్యపక్ష స్థాయిసంఘ సభ

జయకరు కేల్కార్లు ఆసేగార్ల రాజీనామా నిన్న 26-వ తేదీని జరిగిన స్థాయిసంఘ సభలో రాజీనామాలను రద్దపరచుకొనవలెనని మోతీలాలుగారు జయకరు కేల్కార్లు ఆసేగార్లను కోరిరిగాని వారంగీకరింపనందున వారికి బదులుగా అభయంకరు యమునాదాసు మెహతా వి. రామదాసుగార్లు ఎన్నుకొనబడిరి. ఆ. (వె. స్పెషలు)

జూచుకొనవలెను. అట్లు జేసినచో మన ఆదర్శము నెరవేర్చుకొనుటకు ముందంజవేసినవార మగుదుము. నిమ్న జాతులవారు తమ అభివృద్ధి త్వరగ జరుగుటలేదని కిమక జెందక పోవని యందు సహాయపడవలెనని కోరుచున్నాను.

హెచ్చరిక

మిత్రులారా, మన ఆదర్శములగూర్చి, ఆచరణగూర్చి చెల్చియుంటిని. ఈ మహాద్యమమును పెంపొందించుటకు కాలమును గుణ్యముగ నున్నది. కాని అత్యంత జెందురాదు. మనశత్రువులు ఆకాశముపై నక్షత్రములవలె లెక్కలేనంతమందిగలరు. వారి ప్రతిహత్యచర్యలు సాగించుకొనుటకు పత్రికలు అందుబడిలో నున్నవి. ప్రజలకు మనపై అసంతృప్తి కలిగించుటలో వారు నేర్పరులు. కావున ఏమరి యుండరాదు. మనను తిరుగద్రోయుటకే వారు యత్నించుచుదురు. కావున దీనిగూర్చి మీరందరు శ్రద్ధవహించవలెనని హెచ్చరిక జెప్పుచున్నాను. తనసంఘమును మరచి, తమ ఉద్యమముయొక్క విచ్చిత్తునుజూడగల వారిచ్చట నెవరుగలరు? మన ఉద్యమమునకట్టిదశ యెన్నడుకలుగదు. ఈ మహాద్యమమును పరాత్పరుడే స్వయముగ నందరించుచున్నాడని నే నెరుంగుచున్నను, ఆతని ప్రేమాప్రభావమువలన మనము మన ఆదర్శములను త్వరగ నెరవేర్చుకొన గల్గుదుము.

ప్రత్యేకచిత్రములు మూడునాలుగురంగుల చిత్రములు ఇతరచిత్రములు ప్రచురింపబడును
చందా సం॥ 1-కి రూ. 6-0-0 విడిపత్రిక వెల అణాలు 10 మాత్రమే.

మేనేజరు, “భారతి” తపాలవెట్టె నెంబరు 212, మద్రాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

నొప్పు గొప్పవారితో వేలకు వేలు యోగ్యతావత్తములు పొందియున్నది మంచభాష ఏటి చూచి కొన్ని జాననముగలుగదు

అమృతాంజనము న కలవిధ నొప్పులకు నంజీవివంటిది.

శలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి జేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

వక్కానిడబ్బీలో నహా సీసా 1-కి రూ 0-10-0; డబ్బన్ 1-కి రూ 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగి
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 219 ప్రేరిరోడ్డు, ఫోర్ట్ బొంబాయి.

తయారైనవి!

ముచ్చటగున్నవి!!

త్వరపడుడు!!!

1926

అమృతాంజనం డిపో వారి

1926

అందమైన చిత్రమగు రంగుల క్యాలెండరు

నెం 1. శ్రీ కృష్ణ మూర్తి 1 కి ధర 0-2-0, 12-కి 1-4-0, 100-కి 9-12-0

నెం 2. తంజావూరు చిన్ని బాలకృష్ణమూర్తి 1-కి 0-1-0, 12-కి 0-8-0, 100-కి 3-0-0

నెం 3. ప్రతిరోజున చింపునవి 1-కి 0-4-0, 12-కి 2-8-0

క్యాలండర్లు బహుకొలదిగ ముద్రింపబడినవి. కావలసినవారు వెంటనే వ్రాసికొన
వలయును, 1, 2 క్యాలండర్లు కావలసినవారు ఖరీదుతో 0-1-0 అణా తపాలబిళ్లల
మూలమున పంపి తెప్పించుకొనవచ్చును. నెం 3 రు క్యాలెండరుకు తపాలచార్జి 0-2-0

మద్రాసు అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి.